Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ἐπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ καν' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθῶς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμ. 75. Ἑξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 18.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ ΑΠΟ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Ἑρμείδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βυζάντιον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος | Ἐν Ἀθήναις, 12 Σεπτεμβρίου 1925 | Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 41

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Ψυθιστόρημα τοῦ Δοχαγοῦ DANRIT*]*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. (Συνέχεια)

Ἡ Κυβέρνηση κατάλαβε πὼς ὁ γαλλικὸς στόλος δὲν εἶχε πιὰ τίποτα νὰ κάμει ἐκεῖ καὶ μὲ μιὰ διαταγὴ τοῦ παρήγγειλε νὰ γυρίσει στὸ Τουλόν.

Τί ἀνέλπιστη χαρὰ γιὰ τὸ φίλο μας: Θὰ ξανάβλεπε τὴ Γαλλία, τὴ μητέρα του, τοὺς φίλους του. Ποθητὸς γυρισμός, ποὺ τὸν ὀνειρευόταν τόσον καιρό!

Κι' ὅμως! πόσες φορὲς δὲ χτυπᾶ μὲ λαχτάρα ἡ καρδιά μας σὲ μιὰν ἀνέλπιστη εὐτυχία, κι' ὕστερα ξαφνικά, σὰ νὰ μετάνοιωσε ἡ τύχη γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ μᾶς ὑποσχέθηκε ἴσως σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπερισκεψίας, τὰ πράγματα ἀλλάζουν γιὰ μιὰν ὥρα, γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ διαλύονται πάρευθὺς ὅλα τὰ ὀνειρά μας.

Τὰ ἴδια αἰσθήματα ἔννοιωσε κι' ὁ Γιώργος, ὅταν ὁ λόχος του ἔλαβε διαταγή, στὶς 18 Ἰουλίου, νὰ φύγει γιὰ τὴν Κοχιγκίνα!

Ὁ φίλος μας δοκίμασε ἄλλη μιὰν ἀπογοήτεψη. Λογάριαζε, πώς, ἂν βρισκόταν στὴ Γαλλία, θὰ μάθαινε τουλάχιστο τοὺς γάμους τῆς Λουκίας Ραμπλό, μ' ἕν' ἀγγελτήριο. Βέβαια δὲ θὰ τὸν ξεχνοῦσαν. Κι' ἤθελε νὰ βεβαιωθῆ γιαὐτό, ἤθελε νὰ τὸ πάρει ἀπόφαση.

Ἐνῶ τώρα ἔπρεπε νὰφίσει τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς ξανασυναντήσει, πρὶν περάσουν δυὸ χρόνια. Γιατὶ τόσο διαρκοῦν οἱ ἀποστολὲς στὴν Κοχιγκίνα. Μήτε καὶ μποροῦσε νὰ λογαριάζει πὼς θὰ λάβαινε γράμμα τους σὲ λίγους μῆνες, γιατὶ τὰ γράμματά τους θὰ πήγαιναν νὰ τὸν ζητήσουν στὸ Σουδάν, κι' ἀπὸ κεῖ, ὕστερ' ἀπ' ὁλόκληρη ὀδύσσεια, θὰ κατάφερναν νὰ τὸν βροῦν στὴν Κοχιγκίνα. Καὶ γιὰ ὅλ' αὐτὰ χρειαζόταν καιρός, πολὺς καιρός.

Ἔκρυψε λοιπὸν ἄλλη μιὰ φορὰ μὲ πίκρα, μέσα στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς του, τὴν γλυκειὰ εἰκόνα, ποὺ ἡ ἐλπίδα τοῦ γυρισμοῦ στὴ Γαλλία τὴν ἔκανε νὰ ξαναγεννηθῆ, κι' ἀποφάσισε νὰφοσιωθῆ μ' ὅλο του τὸ ζῆλο καὶ τὴν προθυμία στὴν καινούργια του ἐκστρατεία.

Ἄλλωστε δὲν ἦταν μικρὴ παρηγοριὰ κι' ἡ ἰδέα ὅτι ἔμελλε πάλι νὰ σχίσει τόσες ἄγνωστες θάλασσες, νὰντικρύσει καινούργιους ὁρίζοντες καὶ νὰ βρεθῆ μακριά, πολὺ μακριά, στὴν ἄκρη τῆς Ἀνατολῆς. Ἡ ψυχή του ἔπαιρνε φτερὰ μ' αὐτὴ τὴν προσδοκία καὶ θαρροῦσε πὼς γινόταν ἐλαφρὸς σὰν πουλί, ἕτοιμος νὰ κάμει τὸ γύρο ὅλης τῆς γήϊνης σφαίρας. Δὲν ἦταν αὐτὸ τὄνειρο ποὺ τοῦφλεγε τὰ παιδικὰ στήθη, ὅταν βυθιζόταν στὸ διάβασμα τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Βέρν; Καὶ δὲν εἶχε πραγματοποιηθῆ τώρα, ποὺ τὸ ἄστρο του τὸν ἔπαιρνε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς, γιὰ νὰ τὸν ὁδηγήσει σὲ μέρη ποὺ βρίσκονται στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς σφαίρας, μέσα στὴν περιοχὴ τῆς κίτρινης φυλῆς;

Τὰ μεγάλα ταξίδια πλουτίζουν τὸ μυαλὸ καὶ τὴν ψυχὴ καὶ μὲ τὶς ἄφθονες καινούργιες ἐντυπώσεις ρίχνουν στὴ λήθη τὶς πίκρες.

Ὁ φίλος μας ταξίδεψε ὡς τὸ Μάρτη τοῦ 1886. Μά, στὸ μεταξύ, ἔκαμ' ἕνα σταθμὸ στὸ Ὄμποκ τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου ἔμεινε τέσσερις μῆνες, σ' ἕνα κλίμα καυτερό, μόνος, δίχως καμμιὰν ἄλλη παρηγοριὰ ἀπὸ τὰ γράμματα τῆς μητέρας του. Ἀπ' τοὺς φίλους τοῦ Σουδὰν καμμιὰ εἴδηση. Ὁ Γιώργος τὸ πῆρε πιὰ ἀπόφαση πὼς τὸν εἶχαν ξεχάσει.

Ὅταν τέλειωσε ἡ κοπιαστικὴ αὐτὴ στάθμευση στὶς ἀκτὲς τῆς Ἐρυθρᾶς Θάλασσας, ὁ Καρδινιὰκ ξεκίνησε γιὰ τὸ Σαϊγκόν.

* * *

Στὰ 1883, ἡ Γαλλία εἶχε τρεῖς ἐπαρχίες στὴν Κοχι-

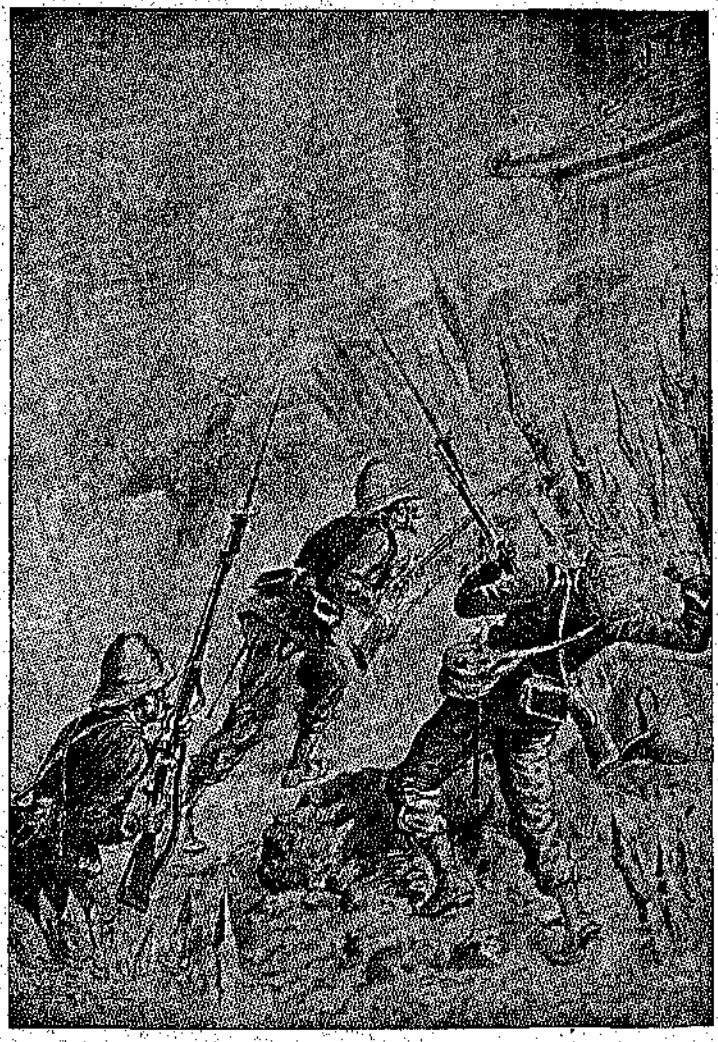

«Οἱ παζονάϊτες δρμοῦν νὰ κυριεύσουν...»

γκίνα. Τὸ Σαϊγκόν, τὸ Μπιενουὰ καὶ τὸ Μυθό. Ἀπ' τὸ 1863 εἶχε πάρει στὴν προστασία της τὸ Κάμποτζ. Μὲ τὴν ἐξαιρετικὴ τόλμη τοῦ ὑποπλοιάρχου Γκαρνιὲ καὶ τοῦ ἐξερευνητῆ Ντουπουί, εἶχε καταλάβει, στὰ 1873, τὸ Χανοΐ, πρωτεύουσα τοῦ Τογκίνου. Τὸν ἴδιο χρόνο, ὁ γενναῖος ναυτικὸς ἐδολοφονήθη ἀπὸ ἰθαγενεῖς κι' ἔτσι πλήρωσε μὲ τὴ ζωή του τὴν ἐκπολιτιστική του πράξη.

Μὰ στὰ 1874, ὁ βασιλιὰς τοῦ Ἀννὰμ δέχτηκε κι' αὐτὸς τὴ Γαλλικὴ προστασία κι' ἔτσι στερεώθηκε ἡ κυριαρχία τῆς Γαλλίας στὸ μεσημβρινὸ Τογκίνο, ποὺ λέγεται Δέλτα τοῦ Τογκίνου, ἐπειδὴ ἐκεῖ διακλαδώνονται οἱ ἐκβολὲς τοῦ Κόκκινου Ποταμοῦ.

Τὸ Τογκίνο, ποὺ στὴν ἐγχώρια γλῶσσα σημαίνει «πρωτεύουσα τῆς Ἀνατολῆς», ἦταν μιὰ ἀπ' τὶς πλουσιότερες ἐπαρχίες τοῦ Ἀννάμ. Βγάζει ρύζι, μπαμπάκι, καφέ, καπνά, ζαχαροκάλαμα, λουλάκι καὶ γόμμα. Ὁ Τοῦ-Ντούκ, ὁ βασιλιὰς τοῦ Ἀννάμ, δὲν εἶχε καμμιὰ δρεξη νὰ τὸ παραχωρήσει στὴ Γαλλία, μὰ τὸκαμε ἀπὸ ἀνάγκη κι' ἀπὸ φόβο.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ἡ Κίνα, ποὺ διεκδικοῦσε δικαιώματα κυριαρχίας στὸ Ἀννάμ, βοηθοῦσε κρυφὰ τὴν ἀντίσταση τῶν ἰθαγενῶν κι'ὅταν ὁ Καρδινὰκ ἀποβιβάστηκε στὸ Σαϊγκόν, ὁ ταγματάρχης Ριβιὲρ εἶχε καταλάβει πάλι τὸ Χανοΐ κι' ἀπὸ κεῖ ἀντιστεκόταν μὲ πολὺν κόπο στὶς ἐπιθέσεις ποὺ ἔκαναν Κινέζικες ληστοσυμμορίες. Οἱ συμμορίες αὐτὲς εἶχαν καταντήσει σωστὴ πληγὴ γιὰ τὴ χώρα ἐκείνη.

Βγαίνοντας στὸ Σαϊγκόν, ὁ Καρδινὰκ βρῆκε καὶ τὸν προβιδασμό του. Εἶχε γίνει ὑπολοχαγός, μὰ ὁ βαθμὸς αὐτὸς ἐρχόταν πολὺ ἀργὰ ν' ἀνταμείψει τὴν καλὴ διαγωγὴ ποὺ εἶχε δείξει στὴ Σενεγάλη. Καὶ μ' ὅλο ποὺ εἶχε γίνει «κατ' ἐκλογήν», εἶχε ἀργήσει τόσο πολύ, ὥστε γιὰ τὸ Γιώργο ἦταν τὸ ἴδιο σὰ νὰ εἶχε γίνει «κατ' ἀρχαιότητα».

Μὰ ἡ στρατιωτικὴ ζωὴ εἶναι γεμάτη ἀπὸ παρόμοιες ἀπογοητεύσεις κι'ὅταν γίνεται κανεὶς στρατιωτικός, πρέπει ἀπὸ πρὶν νὰ παίονει τὴν ἀπόφαση νὰ δείχνει θάρρος κι' ὑπομονή. Οἱ προβιδασμοὶ δὲν γίνονται πάντα ἀνάλογα μὲ τὴν ἀξία τοῦ καθενός, γιατὶ οἱ ἀρχηγοί, ὅσο κι' ἂν εἶναι εὐσυνείδητοι, δὲν μποροῦν νὰ τὰ βλέπουν καὶ νὰ τὰ μαθαίνουν ὅλα, κι' ἔτσι τυχαίνει ὀχι λίγες φορές, μιὰ ἀξία νὰ μένει κρυμμένη καὶ δίχως τὴν ἀνάλογη ἀνταμοιβή. Ἔξω ἀπ' αὐτό, εἶναι κανόνας γενικὸς ὅτι στοὺς προβιδασμοὺς καὶ στὶς ἀμοιβὲς ἔρχονται πρῶτοι-πρῶτοι οἱ τραυματίες. Ὁ φίλος μας λοιπὸν ἦταν τυχερὸς καὶ δὲν ἔπαθε μήτε γκρατσουνιὰ σ' ὅλη τὴν ἀποικιακὴ ζωή του, γιαὐτὸ κι' ἡ πρόταση ποὺ εἶχε κάνει γι' αὐτὸν ὁ λοχαγός του, νὰ πάρει τὸ σταυρό, εἶχε μείνει μόνο στὰ χαρτιά. Μὰ ἔξω ἀπ' αὐτά, ἡ τύχη τἄφερε νὰ φύγει ἀπ'τὴ Σενεγάλη, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἡ πρόταση αὐτὴ ἔμελλε νὰ ξαναγίνει.

Εὐτυχῶς ὁ Γιώργος, στὴν καινούργια του ἀποστολή, εἶχε ἀρχηγοὺς πρώτης γραμμῆς καὶ στὴ μακρυσμένην Ἀνατολή, ποὺ γι' αὐτὴν κανένας τότε δὲν ἔκανε λόγο, ἔμελλε ν'ἀργίσει πόλεμος μεγάλος κι' ἔνδοξος. Ὁ πόλεμος αὐτὸς ἀπαιτοῦσε θυσίες μεγάλες, γιαὐτὸ τότε πολλοὶ ἔφεραν ἀντιρρήσεις. Λίγοι ἤξεραν ἀκόμη τότε τί πλοῦτο ἔκρυβε ἡ μοναδικὴ αὐτὴ χώρα, ποὺ ἔγεινε ἡ πιὸ πλούσια γαλλικὴ ἀποικία.

Στὴν κατάκτηση αὐτή, ἔπαιξε κι' ὁ Γιώργος μὲ πολλὴ ἐπιτυχία τὸ μέρος του.

Περιττὸ νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ Μοχίλοφ ἀκολούθησε καὶ πάλι τὸν ἀνθυπολοχαγό του, κι' ὅτι εἶχε πάντα τὰ καθήκοντα ὀρδινάντσας, καθὼς καὶ πρῶτα. Ἦταν πάντα σιωπηλὸς καὶ κλεισμένος στὸν ἑαυτό του, μὰ πάντα ἕτοιμος νὰ φανερώσει τὸ θυσαυρὸ τῆς ἀφοσίωσης καὶ τῆς αὐτοπάρνησης ποὖκρυβε μέσα στὴν ψυχή του καὶ νὰ θυσιάσει ἢ νὰ βάλει σὲ κίνδυνο τὴν δική του τὴ ζωή, γιὰ νὰ βοηθήσει τὸν ἀρχηγό του, καθὼς τὄχε κάμει στὴ μάχη μὲ τοὺς μαύρους τοῦ Κερουανό.

Ἡ μόνη του πίκρα ἦταν ὅτι εἶχε ἀφίσει κεῖ-κάτω τὸ Φιλαράκο του, ποὺ ἦταν ἡ πρώτη στρατιωτική του φιλία, καὶ ποὺ ἡ ἔλλειψη τῆς συντροφιᾶς του τοῦ στοίχιζε τώρα τρομερά.

Ὁ Φιλαράκος εἶχε συγκινηθεῖ κι'αὐτὸς τὴ στιγμὴ τοῦ χωρισμοῦ κι' εἶχε πεῖ στὸ φίλο του:

— Θὰ ξαναβρεθοῦμε!

μὲ τόση πεποίθηση, ποὺ νόμιζε κανεὶς πὼς εἶχε σκοπὸ νὰ ζητήσει ἀνακατάταξη.

Στὶς 19 Μαΐου 1883, ὁ ταγματάρχης Ριβιέρ, διευθύνοντας μιὰ μάχη μὲ τὶς ληστοσυμμορίες τῶν Κινέζων, σκοτώθηκε. Οἱ ἰθαγενεῖς κατόρθωσάν νὰ πάρουν τὸ πτῶμα του καί, μεθυσμένοι ἀπ' τὴ χαρὰ τῆς νίκης, ἔκοψαν τὸ κεφάλι, τὸ κάρφωσαν σ' ἕνα κοντάρι καὶ τὸ γύρισαν θριαμβευτικὰ σ' ὅλο τὸ Ἀννάμ.

Ἡ Γαλλία ὡς τότε δὲν εἶχε στείλει στὸ Τογκίνο, παρὰ μόνο μικρὰ ἀποσπάσματα. Μὰ ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀτύχημα, ἡ κοινὴ γνώμη συγκινήθηκε κι' ἀπαίτησε ἀπ' τὴν Κυβέρνηση νὰ τιμωρήσει σκληρὰ ἐκείνους ποὺ θέλησαν νὰ προσβάλλουν τὸ γαλλικὸ γόητρο.

Παρευθὺς ἦρθε διαταγὴ νὰ φύγουν ἐνισχύσεις ἀπ' τὸ Σαϊγκὸν στὸ Χανοΐ, καὶ πρῶτος-πρῶτος ἔφυγε ὁ λόχος τοῦ πεζοναυτικοῦ, ὅπου εἶχαν τοποθετηθεῖ ὁ Γιώργος Καρδινιὰκ κι' ὁ ἀχώριστος Πεπίνος.

Τὸ λόχο αὐτὸ τὸν διοικοῦσε ὁ λοχαγὸς Μπός. Εὐθὺς μόλις ἔφτασε στὸ Τογκίνο, ἔλαβε μέρος σὲ μιὰν ἀπ' τὶς ὡραιότερες ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ τοῦ πολέμου: Στὴν ἅλωση τοῦ Σὸν-Ταί ἀπ' τὸν ναύαρχο Κουρμπέ.

Ὁ Κουρμπέ, ποὺ δυὸ χρόνια ἀργότερα πέθανε ἀπὸ ἐξάντληση μέσα σ'ἕνα πολεμικό, εἶχε ὀνομαστὴ γενικὸς διοικητὴς τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, γιὰ νὰ διευθύνει μόνος του τὶς ἐπιχειρήσεις τοῦ Τογκίνου. Ἀμέσως μόλις πῆρε τὴ διοίκηση, κατάλαβε πὼς ἦταν ἀνάγκη νὰ κυριευτεῖ ἡ ὀχυρὴ πρωτεύουσα Σὸν-Ταί, ὅπου οἱ συμμορίες εἶχαν τὸ γενικὸ στρατηγεῖο τους, γιατὶ μόνο τότε θὰ μποροῦσε νὰ τὶς χτυπήσει ταυτόχρονα καὶ νὰ σταματήσει τὴν τόλμη ποὺ εἶχαν τώρα, στηριζόμενοι στὴν ὑποστήριξη τῆς Κίνας.

Γιὰ νὰ πάρετε μιὰν ἰδέα τῆς τόλμης τους αὐτῆς, θὰ σᾶς ἀντιγράφω ἐδῶ μιὰ περίεργη προκήρυξη, ποὺ εἶχε τοιχοκολλήσει ὁ Διοῦ-Βιν-Φιόκ, ὁ ἀρχηγός τους, ἀκόμα καὶ στὶς πύλες τῆς ἀκρόπολης τοῦ Χανοΐ, καὶ ποὺ τὴ διάβασε ὁ Καρδινιάκ, εὐθὺς μόλις βγῆκε ἀπ' τὸ πλοῖο. Μὲ ἀπερίγραπτη λύπη εἶδε τότε ὅτι κι'οἱ πιὸ μακρινοὶ λαοὶ ἤξεραν πολὺ καλὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Γαλλίας στὰ 1870 κι' ἔκαναν πάνω σ' αὐτὴ πολὺ σκληροὺς ὑπαινιγμούς:

«Ὁ ἀτρόμητος πολεμιστὴς Λεοῦ-Βιν-Φιὸκ κάνει τὴν ἀκόλουθη δήλωση στοὺς Γάλους:

»Εἶστε ληστὲς κι' ἅρπαγες, ἔξω ἀπὸ κάθε νόμο!

»Νικηθήκατε κι' αἰχμαλωτιστήκατε σὰ γυναῖκες κι' οἱ ἄλλοι λαοὶ δὲ σᾶς λογαριάζουν μήτε γιὰ ἕνα λεφτό!

»Εἶστε ἀπολίτιστοι καὶ φέρεστε σὰν ἄγρια θηρία!

»Τὰ κρίματά σας εἶναι ἀναρίθμητα, σὰν τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς σας.

»Ὁ λαὸς ὅλος εἶναι σηκωμένος στὸ πόδι κι' ὁ οὐρανὸς ζητᾷ ἐκδίκηση.

»Τὰ στρατεύματά μου τὰ μάζεψα στὸ Φιὸκ-Χαί-Ντούκ. Οἱ σημαῖες μου καὶ τὰ δόρατά μου θὰ σκεπάσουν τὸν ἥλιο. Τὰ ὅπλα καὶ τὰ σπαθιὰ τῶν πολεμιστῶν μου εἶναι ἄφθονα σὰν τὰ δέντρα καὶ τὰ κλαδιὰ ἑνὸς πυκνοῦ δάσους.

»Μὰ δὲ θέλω νὰ κάμω κακὸ στοὺς κατοίκους τοῦ Χανοΐ καὶ γι' αὐτὸ θὰ πολεμήσω μακριὰ ἀπ' τὴ χώρα τους. Σᾶς εἰδοποιῶ λοιπὸν ὅτι, ἂν εἶστε τόσο δυνατοί, ὥστε νὰ μετρηθῆτε μὲ τὸν ἀτρόμητο Διοῦ-Βιν-Φιόκ, πρέπει νὰ φέρετε τὰ στρατεύματά σας στὸ Σὸν-Ταί.

»Ἂν εἶστε δειλοὶ καὶ δὲν ἔχετε τὸ θάρρος νὰ μετρηθῆτε μαζί μου, τότε κόψτε τὸ κεφάλι τοῦ προξένου, τοῦ ἀρχηγοῦ, τοῦ ταγματάρχη καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ στεῖλτε τα στὴν πρωτεύουσά μου. Παραδόστε ὕστερα τὰ μέρη ποὺ ἀρπάξατε, γυρίστε στὴν Εὐρώπη καὶ νᾶχετε πεποίθηση πὼς ὁ Διοῦ-Βιν-Φιὸκ εἶναι μεγαλόψυχος καὶ δὲ θὰ σᾶς κυνηγήσει γιὰ νὰ σᾶς πετσοκόψει.

»Ἂν ἀργήστε νὰρθῆτε, ἢ ἂν δὲν ἔρθῆτε καθόλου, θὰ ξεκινήσω μαζὶ μὲ τὸ στρατό μου καὶ θὰρθω νὰ σᾶς σκοτώσω ὅλους στὴ σειρά, ἀπ' τὸν πρῶτο ὡς τὸν τελευταῖο.

»Σκεφτῆτε λοιπὸν κι' ἀποφασίστε!

Διοῦ-Βιν-Φιόκ».

Γιὰ νὰ δοθεῖ ἡ κατάλληλη ἀπάντηση σὲ παρόμοιες προκλήσεις, χρειαζόταν μιὰ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία. Γιαὐτὸ ἡ Κυβέρνηση ἔστειλε στὸ ναύαρχο Κουρμπέ, ἔξω ἀπ' τὸ πεζοναυτικό, χίλιους ναῦτες, δυὸ τάγματα ἀλγερινούς, ἕνα τάγμα ἀπ' τὴ Λεγεῶνα τῶν Ξένων καὶ μιὰ ἴλη ἀπ' τὸ Ἀφρικανικὸ Ἱππικό.

Ἡ μικρὴ αὐτὴ στρατιὰ διαιρέθηκε σὲ δυὸ τμήματα. Τένα, μὲ τὴν ἀρχηγία τοῦ συνταγματάρχη Μπισό, ἐπιβιβάστηκε σὲ μιὰ μοῖρα ἀπ' τὸ στόλο, γιὰ νἀνεβῆ στὸν Κόκκινο Ποταμό. Τἄλλο, μὲ τὴν ἀρχηγία τοῦ συνταγματάρχη Μπελέν, ἀκολούθησε τὸ δρόμο τῆς στεριᾶς. Τὸ πρωὶ ποὺ εἶχε δριοθῆ γιὰ νὰ ξεκινήσουν, ὁ Γιώργος ἔλαβε διαταγὴ νὰ πάρει ὑπηρεσία στὸ λόχο ποὺ εἶχαν ἀπετελέσει Ἀνναμίτες ἀκροβολιστὲς καὶ ποὺ τὸν διοικοῦσε ὁ λοχαγὸς Ντουσέ. Ὁ ὑπολοχαγὸς αὐτοῦ τοῦ λόχου εἶχε πεθάνει, πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες, ἀπὸ ὀξεῖα δυσεντερία.

Ἔπρεπε νὰ βρίσκεται στὴν καινούργια του θέση τὴν ἴδια μέρα. Εἶχε δικαίωμα νὰ πάρει μαζί του μόνο τὴν ὀρδινάντσα του.

Ἡ εἴδηση αὐτὴ στενοχώρησε κάπως τὸ Γιώργο Καρδινιάκ. Ὄχι πὼς λυπόταν ποὺ ἄφινε τὸ λόχο του· γιατὶ δὲν ἐγνώριζε ἀκόμα τοὺς καινούργιους στρατιῶτες του, ὅπως συμβαίνει συχνὰ στὶς ἀποικίες, ὅπου οἱ ἀξιωματικοὶ ἀλλάζουν σώματα συχνά.

(Ἀκολουθεῖ) ΝΙΚ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΟΓΡΑΦΙΕΣ

2

Στὴ σιωπηλὴ βουνόκορφη
κορώνα τὸ φεγγάρι
Κι' ἀστρόφεγγη ἡ βραδιά·
Κάτω, τὸ ρέμα τἀργυρὸ
ἀργοκυλάει μὲ χάρη
Φιλώντας τὶς ἀλυγαριὲς
ποὺ γέρνουν στὴ ὀχτιά.

Πιὸ κεῖ, τὴ λέφκα τρυφερὰ
ζητάει ὁ κισσὸς νὰ ζώσει
ψηλὰ ὡς τὴν κορφή·
Κι' ὁ ἀγέρας, στὴν ἀπέραντη
γαλήνη ποὺ ἔχει ἁπλώσει,
Τοῦ μουσεύνη τὴ φωνὴ
μᾶς φέρνει ἀπ' τὸ τζαμί.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

ΙΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Θ'.

Η ΓΙΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΣΙΚΑΚΙ

Πίσω ἀπ' τὸ σπίτι, ἦταν μιὰ μεγάλη βραγιά, ποὺ τὸ χορτάρι της, καταπράσινο, σπινθήριζε κάθε πρωὶ ἀπ' τὶς στάλες τῆς δροσιᾶς, σὰ νἄταν στολισμένο μὲ ἀναρίθμητα διαμάντια.

Ἀλλὰ τὸ χορτάρι αὐτὸ δὲν τἄφιναν ποτὲ νὰ μεγαλόνῃ πολὺ καὶ νὰ γίνεται ἀνώμαλο. Γιατὶ ὁ κηπουρὸς τὸ ψαλλίδιζε μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα. Ἔπειτα ἦταν καὶ μιὰ γίδα, ποὺ ἀφότου γέννησε ἕνα κατσικάκι, τὴν ἄφιναν νὰ βόσκῃ ἐκεῖ καί, ἐννοεῖται, ἔκανε τὸ χρέος της καλύτερα κι' ἀπὸ τὸ ψαλλίδι τοῦ κηπουροῦ.

Σ' ὅλο τὸ χωριό, δὲν ἦταν ἄλλο πιὸ τρελὸ κατσικάκι ἀπ' αὐτό! Στιγμὴ δὲν καθόταν ἥσυχο κοντὰ στὴ μητέρα του. Τοῦ ἄρεσε ὅλο νὰ τρέχῃ, νὰ πηδᾷ, νὰ κουτρουβαλᾷ, νὰ κάνῃ χίλιων εἰδῶν τρελοπαίχνιδα. Καὶ γι' αὐτὸ μιὰ μέρα τὴν ἔπαθε.

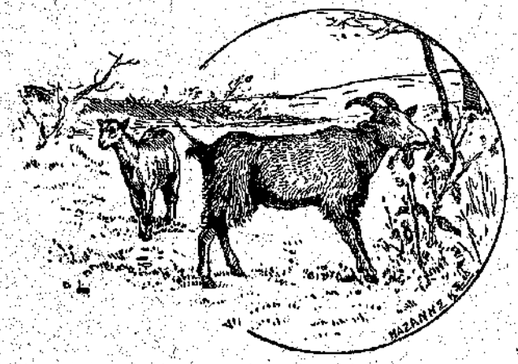

Στὸ χωριὸ ἐκεῖνο εἶχε φτάσει ἕνας μικρὸς Καλαβρέζος, ὄμορφο κι' ἔξυπνο παιδί, ποὺ γύριζε ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ κι' ἔδειχνε τὶς μαριονετάτες του: ἀνθρωπάκια νευρόσπαστα, κούκλους, κούκλες, ποὺ τἄκανε νὰ χορεύουν μὲ τὸν ἦχο μιᾶς καραμούζας.—Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ πρωί, ὁ μικρὸς Καλαβρέζος, πῆρε τὸ δρόμο ποὺ ἔβγαζε στὸ σπίτι τῆς Μαρίτσας, γιὰ νὰ δείξῃ κι' ἐκεῖ τὶς μαριονέττες του.

Ἅμα ἔφτασε στὴν καγγελόπορτα, τοποθέτησε χάμω μιὰ σανίδα κι' ἔστησε ἀπάνω στὴ σανίδα αὐτὴ δυὸ κούκλες περασμένες μ' ἕνα σπάγο, ποὺ τὴν ἄκρη του τὴν ἔδεσε στὸ γάνατό του. Ὕστερα ἄρχισε νὰ παίζῃ μὲ τὴν καραμούζα του ἕνα χορὸ καί, κρυνώντας μὲ τρόπο τὸ πόδι του,—ἐκεῖνο ὅπου ἦταν δεμένος ὁ σπάγος,—ἔκανε τὶς δυὸ κούκλες νὰ χοροπηδοῦν ἀπάνω στὴ σανίδα σὰ ζωντανές.

Αὐτὴ ἦταν ἡ τέχνη τοῦ μικροῦ Καλαβρέζου καὶ μ' αὐτὴ τὸ ψωμί του. Γιατί, ἐννοεῖται, ὅσοι ἔβλεπαν τὶς μαριονέττες του νὰ χορεύουν, διασκέδαζαν, γελοῦσαν μὲ τὴν καρδιά τους κι' εὐχαρίστως τοῦ ἔριχναν πεντάρες καὶ δεκάρες.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΡΟΛΟΪ

Μέσα στὸν κόσμο τῶν ἀναμνήσεων, ποὺ τόσες φορὲς ἀφίνω τὴν ψυχή μου νὰ πλανιέται, γεμάτη νοσταλγία γιὰ κάθε ὁμορφιὰ τῆς περασμένης μου ζωῆς, ἕνα μάτι μεγάλο καὶ φωτεινό, ἕνα μάτι πάντ' ἀνοιχτό, πάντ' ἄγρυπνο—ὅπως θέλεγε ὁ ποιητής μας,—φαντάζει ἀπ' τὰ ὕψη τοῦ γκρίζου πύργου του. Κι' εἶναι τὸ μάτι αὐτὸ πάντα τὸ ἴδιο, ὅπως παιδάκι τὸ γνώρισα καὶ τἀγάπησα, ἀκούραστο, ὁλάνοιχτο, μὲ παντοτινὰ ἄσβυστο τὸ φῶς του, τὶς σκοτεινές, ἀφέγγαρες βραδυές. Παιδὶ τότε εὐτυχισμένο κι' ἀδιάφορο γιὰ τὶς μέρες πέβλεπα νὰ κυλοῦν μέσα στὴν ἀγάπη τῶν δικῶν μου καὶ τὴν τρελὴ τῶν μικρῶν μου φίλων συντροφιά, — πόσες φορὲς δὲ στύλωσα ἐπίμονα τὰ μάτια μου στὸ μεγάλο αὐτὸ καὶ φωτεινὸ μάτι, τὰ βράδια, ζητώντας νὰ μαντέψω τὸ μυστικὸ τῶν μονότονων κι' ἀργῶν κτύπων του, ποὺ σὰν κάποιο παράπονο, ἀντηχοῦσαν στὸν ἀέρα! Δὲν πρόσεχα τότε στὶς ὧρες, ποὺ τόσο γρήγορα περνοῦσαν, φέρνοντας στὴν παντοτινὴ διαδοχή τους τὸ ξημέρωμα καὶ τὸ σβύσιμο τῆς μέρας, τὰ λυκαυγῆ τῆς χαρᾶς καὶ τῶν θλίψεων τὰ λυκόφωτα, καὶ δὲν αἰσταν ρόμουν τὴν πίκρα κάποιου ὄμορφου «χτὲς» ποὺ δὲ θὰ τὸ ξαναζοῦσα πιὰ ποτές, ἢ τὸν φόβο ἑνοῦ ἀκαθόριστου καὶ σκοτεινοῦ «αὔριο».

Γιὰ μένα δὲν ἔρχόταν τὸ πρωὶ παρὰ γιὰ νὰ πηγαίνω—φορτωμένος τὴ μικρή μου σάκκα—στὸ σχολεῖο, ποὺ στὰ πρῶτα χρόνια δὲ μ' ἐνθουσίαζε τόσο, γιὰ τὶς ὧρες τῶν παθημάτων ὅσο γιὰ τὶς στιγμὲς τῶν παιγνιδιῶν ποὺ παί-

ζαμε ὅλα μαζὶ τὰ παιδιὰ στὰ διαλείμματα,—καὶ τὸ βράδυ δὲν ἔφτανε παρὰ γιὰ νὰ κοιμηθῶ τὸν πιὸ γλυκὸ κι' ἥσυχον ὕπνο. Καὶ τὸ μεγάλο αὐτὸ ρολόϊ, ποὺ σὰν ἕνα μάτι μεγάλο καὶ φωτεινὸ φάνταζε ἀπ' τὸ ψηλὸ κωδωνοστάσι τῆς γειτονικῆς ἐκκλησίας, δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ μετρᾷ τὶς στιγμὲς τῶν παιχνιδιῶν μου.

Μὰ ὅταν μιὰ μέρα ὁ μπαμπάς,—ἐπίτροπος τότε σ' αὐτὴν τὴν ἐκκλησιά,—μὲ πῆρε καὶ μ' ἀνέβασε στὸ ψηλὸ κωδωνοστάσι, τότε μπόρεσα νὰ ἰδῶ ἀπὸ κοντὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ρολόϊ. Στάθηκα λίγες στιγμές, κοιτῶντας το προσεχτικὰ κι' εἶδα τὸ μεγάλο του λεπτοδείκτη νὰ κινιέται κυκλικὰ κάθε τόσο κι' ἐθαύμασα. Ὁ μπαμπὰς τότε, βλέποντας τὴν ἀπορία μου, μοῦ ἐξήγησε ὅτι μὲ τὶς μικρὲς αὐτὲς κινήσεις, προχωροῦν οἱ δυὸ δείκτες καὶ μᾶς δείχνουν τὶς ὧρες κι' ἔτσι μπορεῖ καθένας νὰ κανονίζει τὶς στιγμὲς τῆς ἐργασίας του καὶ τῆς ἀνάπαυσής του. Κι' ἔμεινα τότε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ κοιτοῦσα τὸ ρολόϊ μὲ μεγαλύτερο θαυμασμὸ ποὺ μποροῦσε ἔτσι μόνο του νὰ φέρνει τὴ νύχτα! Καὶ σκέφτηκα τότε ὅτι μποροῦσε κανείς, κινῶντας τοὺς δύο δείκτες, νὰ κάνει νὰ γίνεται μεσημέρι ὁποτε ἤθελε αὐτός!

Τὰ βράδια, ὅταν ἄναβαν τὸ φῶς του καὶ φάνταζε ἔτσι μέσ' στὸ σκοτάδι δλόφωτο, μ' ἄρεσε νὰ τὸ κοιτάζω μὲ προσοχή, ὡς που τὰ μάτια μου κουράζουνταν ἀπ' τὴ πολλὴν ἔνταση κι' ἔκλειναν θαμπωμένα.

Ὅταν καμμιὰ φορὰ τύχαινε νὰ βρίσκουμε μοναχός μου στὸ σπίτι, μοῦφτανε νὰ κάθομαι στὴν ταράτσα μας καὶ νὰ τὸ κοιτάζω, γιὰ νὰ μὴ φοβᾶμαι καθόλου.

Γιὰ μένα τὸ μεγάλο αὐτὸ ρολόϊ δὲν ἦταν ἕνα πρᾶγμα ἄψυχο· ἀλλὰ κάτι ποὺ ζοῦσε, μὲ καρδιὰ ποὺ ἔπαλλε σὰν τὴ δική μου, κι' ἔτσι σὰν κάτι τὸ ζωντανὸ κι' ἐγὼ τἀγαποῦσα.

Καὶ τώρα ποὺ σὰν ἕνα μεγάλο μάτι, πάντ' ἀνοιχτὸ κι' ἄγρυπνο, φαντάζει μέσα στὸν κόσμο τῶν ἀναμνήσεών μου, ἀπ' τὰ ὕψη τοῦ γκρίζου πύργου του, συλλογίζουμαι σὰν πόσους γύρους νἄκαναν οἱ δείχτες του πάνω στὴ στρογγυλὴ πλάκα μὲ τὶς σημειωμένες ὧρες, ἀπὸ τότε ποὺ, ἀμέριμνο παιδάκι, τὸ κοιτοῦσα μὲ θαυμασμό, μέχρι σήμερα ποὺ μεγάλος πειὰ χαράζω τὶς γραμμὲς αὐτές!

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΑΘΗΝΑ ΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΙΔΑΤΕ στὸ προπερασμένο φύλλο μιὰ εἰκόνα ὅταν ἤμουν δεκαπέντε χρονῶν Διαπλασόπουλο. Αὐτὴ ξεσηκώθηκε ἀπὸ μιὰ πολὺ παλιὰ φωτογραφία, τὴν πρώτη ποὺ ἔβγαλα στὴ ζωή μου. Γιατὶ ἐκεῖνο τὸν καιρό, ἡ Φωτογραφικὴ δὲν ἦταν βέβαια τόσο κοινὴ κι' εὔκολη ὅπως σήμερα. Οὔτε «ἀματὲρ» ὑπῆρχαν, οὔτε «κοντάκ» καί, στὶς μικρὲς πόλεις τοὐλάχιστο, οὔτε συστηματικοὶ φωτογράφοι. Στὴν πατρίδα μου ἄξαφνα, γιὰ χρόνια, ἔκανε τὸ φωτογράφο ἕνας... χοροδιδάσκαλος. Πολὺ καλὸς ἄνθρωπος ὁ μακαρίτης· μὰ μεταχειριζόταν πρωτόγονες μεθόδους κι' ἔπαιρνε ἀκριβά, γιατί, καθὼς ἔλεγε στὴν παραστατική του γλῶσσα, «δούλευε μὲ χρυσάφι»... Ἔτσι οἱ φωτογραφίες δὲν ἦταν καθόλου τῆς μόδας, ὅπως σήμερα, καὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι κεῖ-πέρα, καὶ πλούσιοι ἀκόμα, δὲν φωτογραφιζόνταν παρὰ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου τους ἢ... τοῦ θανάτου. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ σᾶς φαίνεται παράξενο πῶς ἔφτασα δεκαπέντε χρονῶν χωρὶς νὰ βγάλω φωτογραφία: οὔτε νὰ παντρευτῶ σκεπτόμουν τότε ἀκόμα, οὔτε νὰ πεθάνω.

Καὶ ποιὸς ξέρει ὡς πότε θἀργοῦσε ἡ πρώτη μου, ἂν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ δὲν συνέβαινε κάτι ἔκτακτο: Ἦλθε στὴν πατρίδα μου, ἀπὸ τὸ Μοριά, ἕνας νέος φωτογράφος ποὺ ἤξερε καλὰ τὴν τέχνη του, εἶχε ὅλα τὰ καινούργια μηχανήματα, μεταχειριζόταν τὶς τελευταῖες — τότε — μεθόδους, ἔκανε ὄμορφες φωτογραφίες, ἔπαιρνε σχετικῶς φτηνὰ κι' εἶχε γεμίσει τὴν πόλη μὲ ρεκλάμες. Ὅπου ἔκανες, δὲν ἔβλεπες παρὰ βιτρίνες μὲ ἔργα του καὶ μὲ τιμολόγια. Φυσικά, καθένας ἤθελε νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴ σπάνια εὐκαιρία. Ἐζήλεψα κι' ἐγώ, ποὺ ἔβλεπα στὶς βιτρίνες ἐκεῖνες φωτογραφημένα καὶ τόσα παιδιά, φίλους μου, συμμαθητές μου. Καὶ φαγώθηκα τὸν καϊμένο τὸν πατέρα μου νὰ μὲ στείλῃ στὸ Φωτογραφεῖο τῆς μόδας.

Ἀλλὰ εἶχα κι' ἀδέλφια μικρότερα: ἕναν ἀδελφό, τρεῖς ἀδελφούλες. Δὲν ἔπρεπε νὰ φωτογραφηθοῦν κι' αὐτά; Ἡ μητέρα μου τουλάχιστο δὲν ἐννοοῦσε νὰ γίνῃ ἐξαίρεση. «Ὅλα τὰ παιδιὰ θέλω!» ἔλεγε. Ἡ δυσκολία — κι' ὁ καυγὰς — ἦταν ποὺ ἐγώ, *σὰ μεγάλος*, ἤθελα κι' ἐπέμενα νὰ βγῶ μόνος μου, *μπούστο*. Ἐπιτέλους ὁ πατέρας μου ἔλυσε τὸ ζήτημα, ἀποφασίζοντας νὰ ξοδέψῃ γιὰ δυὸ πλάκες: Στὴ μιά, θἄβγαινα ἐγὼ μόνος, (χαλάλι μου!) Καὶ στὴν ἄλλη, ὅλα τἄλλα παιδιὰ μαζί, *ἐν συμπλέγματι*. Ἔτσι ἦλθε καὶ γιὰ μᾶς ἡ εὐτυχισμένη μέρα, ποὺ θὰ ντυνόμαστε καὶ θὰ στολιζόμαστε γιὰ νὰ... ἀπαθανατιστοῦμε ἀπ' τὸ φακό!

Ἀκόμα θυμᾶμαι τὴ χαρούμενη φασαρία στὸ σπίτι. Μοῦ φαίνεται μᾶλιστα πῶς δὲν ἔλειψαν καὶ λίγα κλάμματα, γιατὶ ἄλλος ἤθελε νὰ φορέσῃ τοῦτο, ἄλλος ἤθελε νὰ χτενιστῇ ἔτσι κι' ἡ μητέρα μου δὲν ἐχάριζε κάσταν σὲ κανένα. Ἐμένα ὅμως, σὰ μεγάλο, μᾶφησαν νὰ ντυθῶ ὅπως ἤθελα. Βλέπω τώρα τὴ φωτογραφία μου τοῦ 1882 καὶ τὰ θυμᾶμαι ὅλα σὰ νἄταν χτές. Τὸ σακκάκι μου ἦταν σκοῦρο, μαῦρο πρὸς τὸ καφετί. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ πανταλόνι μου, — μακρὸ πανταλόνι, γιατὶ κεῖνο τὸ χρόνο πήγαινα στὴν Δ' τοῦ Γυμνασίου. Ἡ *φλοτὰν* ἐκείνη γραβατίτσα ποὺ βλέπετε, ἦταν λιλὰ ἀνοιχτὴ μὲ ἄσπρες γραμμίτσες. Τὸ μαντηλάκι ποὺ φαίνεται στὴν τσέπη μου, ἦταν μεταξωτὸ ἄσπρο, μὲ οὐγια ἐπίσης λιλὰ καὶ μὲ μικροσκοπικὰ λουλουδάκια· (χρόνια τὸ εἶχα ὕστερα αὐτὸ τὸ μαντήλι, δῶρο μιᾶς θείας μου ἀπὸ τὴν Πόλη!) Ἔκοψα ἀπ' τὸ περβολάκι μας κι' ἕνα λιλὰ πανσέ, ποὺ τὸν ἔβαλα στὴ μπουτουνιέρα μου (ἤθελα, βλέπετε, καὶ λουλούδι ταιριαστὸ μὲ τὴ γραβάτα, σὰ νὰ ἐπρόκειτο νὰ βγοῦν στὴ φωτογραφία καὶ τὰ χρώματα!) χτένισα καλὰ-καλὰ τὰ μαλλιά μου, χαμηλὰ ὅπως τἄκανα τότε, (γιατὶ ὕστερα τὰ σήκωσα κι' ἐγώ...) κοίταξα στὸν καθρέφτη, ἔμεινα πολὺ εὐχαριστημένος καὶ ξεκίνησα μὲ τἀδέρφια μου, ποὺ κι' αὐτὰ εἶχαν στολιστῇ σὰν τὴ Λαμπρή.

Ἀ, τί ἐντύπωση ποὺ μοῦ ἔκαμε τὸ Φωτογραφεῖο! Ἐκεῖνο τὸ *ἀτελιὲ* μὲ τὰ πολλὰ τζάμια καὶ τοὺς ἄσπρους μπερντέδες, μὲ τὴ μηχανὴ στὴ μέση, μὲ τὴ σκηνογραφία ἀπὸ πίσω καὶ μὲ τὸ παράξενο ἐκεῖνο σκαμνὶ μπροστά, —τί ἐπιδλητικὸ γιὰ ἕνα παιδὶ ποὺ τὸ πρωτόδλεπε! Μιλοῦσα σιγὰ ὅπως σ' ἐκκλησιά, κι' ὁ φωτογράφος μὲ τὰ μαῦρα γενάκια καὶ τὰ ζωηρὰ μάτια,—λὲς καὶ τὸν βλέπω,— χαμογελοῦσε, βέβαια γιὰ τὴ συγκίνησή μου... Ὤ, μὰ ἤμουν ἀληθινὰ συγκινημένος, ὅταν προπάντων ἐκάθησα μὲ τὴ σειρά μου στὸ σκαμνί, στήριξα τὸ κεφάλι μου στὸ σίδερο ποὺ εἶχε ἀπὸ πίσω, πῆρα τὴν πόζα μου, ἀκίνητος μ' ἀκίνητα μάτια, καὶ περίμενα νἀνοίξῃ ὁ φωτογράφος τὸ φακό... Εἶχα σκοπὸ νὰ χαμογελάσω κεῖνη τὴ στιγμή, γιὰ νὰ βγῶ *γελαστός*, καθὼς μοῦ εἶχε συστήσει κι' ἡ μητέρα μου. Μὰ ποῦ νὰ τὸ κατορθώσω ἀπ' τὴ συγκίνηση! Ἡ καρδιά μου χτυποῦσε δυνατὰ καί, μοῦ φαίνεται, ἔτρεμε λιγάκι καὶ τὸ σαγόνι μου...

Ἡ ἀλήθεια εἶναι, — ἂς τὸ ποῦμε κι' αὐτὸ παρεκδατικά, — πῶς ἓν' ἀπὸ τὰ δυσκολότερα πράγματα εἶναι νὰ

πάρῃ κανεὶς καλὴ πόζα μπροστὰ σὲ φωτογραφικὸ φακό. Ὄχι παιδιά, ἀλλὰ καὶ μεγάλοι δυσκολεύονται νὰ σταθοῦν καλά, νὰ κοιτάξουν, νὰ γελάσουν, νὰ σοβαρευθοῦν, νὰ δώσουν τελοσπάντων στὴ μορφή τους τὴν ἔκφραση ποὺ θέλουν ἢ ποὺ ταιριάζει. Γι' αὐτὸ οἱ περισσότερες φωτογραφίες εἶναι γελοῖες. Σὰ νὰ σοῦ λένε: «Ἐδῶ εἶμαι! στάθηκα νὰ φωτογραφηθῶ!» Τοὺς λείπει ἡ ἀφέλεια, ἡ συνειθισμένη ἔκφραση, τὸ φυσικό. Καὶ γι' αὐτὸ συνήθως δὲ μοιάζουν. Τελοσπάντων χρειάζεται κάποια τέχνη καὶ γιὰ νὰ φωτογραφηθῇ κανείς, — δική του τέχνη, ὄχι μόνο τοῦ φωτογράφου.

Ἐννοεῖται πῶς ἐγὼ δὲν τὴν εἶχα τότε καθόλου· κι' ὅταν ὕστερ' ἀπὸ δυὸ-τρεῖς μέρες, ξαναπῆγα νὰ πάρω τὴ φωτογραφία μου, ἔμεινα ἐκθαμβος μπροστὰ στὸ «τέρας» ποὺ μοῦ παρουσιάστηκε. Τῶν παιδιῶν πέτυχαν περίφημα, μὰ ἡ δική μου; Ἐγὼ ἤμουν; ἔτσι ἤμουν ἐγώ;.. Δὲν ἀναγνώριζα τὸν ἑαυτό μου ὅπως τὸν ἔβλεπα στὸν καθρέφτη, ὅπως τὸν εἶχα ἰδῇ λίγη ὥρα πρὶν φωτογραφηθῶ. Τὰ μάτια προπάντων μὲ ἀπελπίζαν. Ἔμοιαζαν σὰ νὰ εἶχα κλάψει ἢ σὰ νὰ ξύπνησα μόλις ἀπὸ ὕπνο βαθύ... Ἀχ, αὐτὰ τὰ βλάκικα μάτια! μοῦρχόταν νὰ πάρω τὴν πέννα καὶ νὰ τὰ... διορθώσω!

Τελοσπάντων εἶχα μιὰ μεγάλη ἀπογοήτευση ἀπὸ τὴν πρώτη μου φωτογραφία. «Φρίκη!» ἔλεγα. Δὲν ἤθελα οὔτε νὰ τῇ βλέπω, οὔτε νὰ τὴν ἀκούω. Καὶ δὲν ἡσύχασα, παρ' ἀφοῦ ἡ μητέρα μου μοίρασε ὅλα τἀντίτυπα στοὺς συγγενεῖς καὶ δὲν ἐκράτησε παρὰ ἕνα, ποὺ τὄκρυψε στὸ συρτάρι της... Ἀλλὰ πέρασαν χρόνια, μεγάλωσα, ἔβγαλα μουστάκι, σήκωσα τὰ μαλλιά μου, ξενιτεύθηκα, ξαναφωτογραφήθηκα δέκα φορές, ξαναγύρισα. Μεγάλος πιά, στὸ σπίτι μιᾶς θείας, εἶδα ἄξαφνα τὴν πρώτη ἐκείνη, τὴν ξεχασμένη φωτογραφία μου. Πόσα μοῦ θύμισε! πῶς μοῦ ἄρεσε! πόσο μοῦμοιαζε!.. Παρακάλεσα τότε τὴ θεία νὰ μοῦ τὴ δώσῃ. Τὴν πῆρα, τὴν ἔχω, τὴ φυλάω, τὴ βλέπω πάντα μ' εὐχαριστήση, τὴν ἀγαπῶ. Γιατὶ τίποτα δὲν μὲ ξαναγυρίζει σὰν αὐτὴ στὰ εὐτυχισμένα ἐκεῖνα χρόνια!..

Φυλᾶτε, παιδιά μου, φυλᾶτε καλὰ τὶς παιδικές σας φωτογραφίες. Θἄρθῃ καιρὸς ποὺ θἄναι καὶ γιὰ σᾶς ὅ,τι πιὸ πολύτιμο, πιὸ συγκινητικὸ ἐνθύμιο θἄχετε. Κι' ἐκεῖνες ποὺ τώρα βρίσκετε πῶς δὲν σᾶς μοιάζουν... Ὅσο γιὰ τὴ δική μου, τώρα ποὺ τὴ βλέπω μὲ φυχρὰ σὰν ξένα μάτια καὶ θυμᾶμαι καὶ τὸ εἴδωλό μου στὸν καθρέφτη ἐκείνου τοῦ καιροῦ, βρίσκω πῶς μ' ἔχει ἀπαράλλαχτο! Πῶς δὲν γελῶ... δὲν βαριέστε! τί θὰ ἐπρόσθετε ἕνα φεύτικο γέλιο;

Σὰν ἀστράζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας ΣΟΛΟΜΒΕ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'. (Συνέχεια)

—Φαντάζομαι... ψιθύρισε ὁ Νίκος.

—Θὰ προφταίνω λοιπόν, ἐξακολούθησε ἡ Μαρίκα, νὰ τὰ κάνω ὅλα, χωρὶς νὰ παραμελῶ τὸν πατέρα μου; Τώρ' αὐτὸς εἶναι συνειθισμένος, ὅ,τι ζητήσει, νὰ τὸ ἔχῃ εὐθύς. Τότε θἀναγκαζόταν νὰ περιμένῃ. Τὸ ξέρω πῶς δὲν θἄλεγε τίποτα, τὸ στόμα του δὲν θἀνοιγε νὰ παραπονεθῇ· ἀπὸ μέσα του ὅμως θἄλεγε: «νά,τώρα ἡ Μαρίκα ἔχει ἄλλον· ποῦ νὰ γυρίσῃ νὰ ἰδῇ καὶ τὸ γέρο της!...» Αὐτὸ θἄταν τὸ κρυφό του παράπονο κι' ἐγὼ θὰ τὄχα βάρος στὴ συνείδησή μου, ἂν θὰ τὸν ἐννοιωθα νὰ λυπᾶται, νὰ ὑποφέρῃ, ἔστω καὶ χωρὶς νὰ τὸ δείχνῃ. Παρὰ νὰ ὑποφέρῃ λοιπὸν ἐκεῖνος, καλύτερα νὰ μείνω ἐγὼ ὅπως εἶμαι κι' ἂς μοῦ λείπῃ ἡ παντρειά. Ὅσο ζῇ τουλάχιστο...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀντήχησαν ἀπέξω ἄταχτα πατήματα. Ἀλλὰ βυθισμένοι στὴν ὁμιλία τους, οὔτε ὁ Νίκος τἄκουσε, οὔτε ἡ Μαρίκα ποὺ ἐξακολούθησε νὰ τοῦ λέῃ:

—Γι' αὐτό, κύριε Νίκο, θὰ σᾶς παρακαλέσω... μὴν τοῦ πῆτε τίποτα. Μονάχος του, δὲν θὰ τὸ συλλογιζόταν ποτὲ νὰ μὲ παντρέψῃ, γιατὶ νομίζει πῶς εἶμαι ἀκόμη μικρὴ γιὰ παντρειά, ἡ Μαρικούλα, ὅπως μ' ἔλεγε καὶ μὲ λέει ἀκόμα, κι' εἶναι ξέννοιαστος κι' ἥσυχος. Ἂν ὅμως τοῦ μιλοῦσε κανένας γιὰ γάμο, τοῦ ἔκανε πρόταση... θὰ τὸ συλλογιζόταν γιὰ πρώτη φορὰ κι' ἴσως αὐτὸ θὰ τοῦκανε κακό... Πόσα θἄβαζε μὲ τὸ νοῦ του!.. Μπορεῖ καὶ νὰ φανταζόταν πῶς ἐγὼ δὲν εἶμαι εὐχαριστημένη μαζί του καὶ θέλω... Ὤ, ὄχι! κύριε Νίκο, σᾶς παρακαλῶ! Μὴν τοῦ πῆτε τίποτα! Δὲ θέλω!.. Αὐτὸ δὲν γίνεται, δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ!..

Κι' ἡ φωνὴ τῆς Μαρίκας σβύστηκε σὲ κλάμμα καὶ τὰ μάτια της πλημμύρισαν ἀπὸ δάκρυα.

— Πόσο μὲ λυπεῖς μ' αὐτὰ ποὺ μοῦ λές, Μαρίκα! φώναζε ὁ Νίκος. Καὶ νὰ συλλογιέμαι πῶς ἕνας ἄλλος θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ σὲ πείσῃ.

—Ἄλλος; ἔκαμε ἡ Μαρίκα. Μὴν τὸ λέτε αὐτό, κύριε Νίκο! Ἐγώ... ἂν ἦταν στὸ χέρι μου... ἂν ἤμουν ἐλεύθερη... πόσο θὰ ἤμουν σήμερα εὐτυχισμένη!.. Ἀλλὰ ἀφοῦ ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς πῶ ὄχι, μπορεῖτε νὰ εἶσθε βέβαιος πῶς δὲ θὰ παντρευτῶ ποτέ... Τί νὰ γίνῃ! Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶναι γενναῖος. Ἂν ἦταν νὰ γίνεται τὸ καθῆκον εὔκολα, χωρὶς καμμιὰ θυσία, τότε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ τὸ ἔκαναν. Αὐτά. Καὶ τώρα κύριε Νίκο, πρέπει νὰ πάω κάτω νὰ πάρω τὸν πατέρα μου. Πολλὴν ὥρα τὸν ἄφησα κι' ἀρκετὰ θὰ ξεκουράστηκε...

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἡ Μαρίκα σηκώθηκε κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα. Ἀλλ' ἀμέσως ὁ Νίκος τὴν ἄκουσε νὰ φωνάζῃ:

—Ἀ! ποῦ βρέθηκε δῶ αὐτὸς ὁ μύλος;.. Μὴν ἀνέβηκε ὁ καϊμένος κι' εἶναι στῆς μητέρας σας;.. Πηγαίνετε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ ἰδῆτε...

Ἀλλὰ ἡ κυρία Λεβοῦ ἔλειπε κι' ἡ πόρτα της ἦταν κλειδωμένη.

Τότε ὁ Νίκος κατέβηκε βιαστικὰ τὴ σκάλα κι' ἀμέσως σχεδὸν ξανανέβηκε ἄσπρος σὰν τὸ κερί.

—Ἔπαθε τίποτα ὁ πατέρας μου; φώναξε ἡ Μαρίκα τρομαγμένη.

—Ὄχι, ἐλπίζω... δὲν ξέρω... Φαίνεται πῶς ἀνέβηκε λίγο ἔπειτα ἀπὸ ἐμέ, καὶ πάλι τὸν εἶδαν νὰ κατεβῇ καὶ νὰ βγῇ ἔξω ὁλομόναχος... Πήγαινε βιαστικὰ σὰ νἄβλεπε. Ἡ γειτόνισσα τὸν φώναξε νὰ τὸν ρωτήσῃ ποῦ πάει. Ἀλλ' αὐτὸς δὲν τῆς ἔδωσε ἀπάντηση, οὔτε γύρισε καθόλου νὰ ἰδῇ πίσω του.

—Ἀνέβηκε ὡς ἐδῶ;.. εἶπε σκεπτικὴ ἡ Μαρίκα. Στάθηκε ἀπέξω ἀπ' τὴν πόρτα;.. ὦ, Θέ μου! μὴν ἄκουσε ὅσα λέγαμε;.. Καὶ τώρα ποῦ νὰ τὸν βροῦμε;..

Ἡ Μαρίκα ἄνοιξε τὸ παράθυρο καὶ κοίταξε ἔξω. Ὁ δρόμος ἦταν σκοτεινός.

—Πρέπει νὰ πᾶμε νὰ τὸν βροῦμε! Ἐσεῖς, κύριε Νίκο, νὰ πᾶτε ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ἐγὼ ἀπὸ τὸ ἄλλο, κι' ἴσως ὁ Θεὸς μᾶς λυπηθῇ...

—Ὄχι, εἶπε ὁ Νίκος. Ἐσὺ νὰ καθήσῃς ἐδῶ, γιατὶ μπορεῖ νὰ γυρίσῃ καὶ δὲν κάνει νὰ μὴ σὲ βρῇ στὸ σπίτι. Ἴσως ἄδικα ἀγησυχοῦμε... μπορεῖ νὰ γυρίσῃ γρήγορα... Ὡστόσο ἐγὼ πηγαίνω νὰ ψάξω... Θὰ ψάξω παντοῦ καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ τὸν βρῶ καὶ νὰ σοῦ τὸν φέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Ἀγωνία

Ὁ Γεροθωμὰς δὲν εἶχε μείνει πολλὴν ὥρα στῆς γειτόνισσας. Ἀλλὰ φαινόταν εὐχαριστημένος ποὺ πούλησε ὅλους του τοὺς μύλους στὰ παιδιὰ ποὺ περίμεναν ἀπέξω ἀπ' τὴν πόρτα καὶ μιλοῦσε μὲ τὴ γειτόνισσα γιὰ πράγματα φαιδρά. Ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ἤρθε λόγος καὶ γιὰ τὸ Νίκο. Καὶ τότε ἡ γειτόνισσα τοῦ εἶπε:

—Δὲν ξέρεις καὶ τὸ καλύτερο, κὺρ-Γεροθωμά μου! Ὁ Νίκος ἔγινε διευθυντὴς στὸ ἐργοστάσιο ὅπου δούλευε. Μοῦ τὄπε προτύτερα ἡ μητέρα του. Τί νὰ σοῦ πῶ, γείτονα! Αὐτὸ τὸ παιδὶ θὰ πάῃ μπροστά.

Τὴν ἴδια στιγμὴ πῆγε κάποια βίζιτα, ἡ γειτόνισσα ἄφησε τὴ συνομιλία κι' ὁ Γεροθωμάς, ἀπὸ διάκριση, σηκώθηκε νὰ φύγῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 122]

Ἀπό τἀκρογιάλι
Τή θάλασσα κοιτάζω
Καὶ μὲ τὴ ματιά μου
Σφιχτὰ τὴν ἀγκαλιάζω.

Ἔρχεται τὸ κῦμα
Τἀφροστεφανωμένο
Καὶ ξεσπᾷ στὴν ἄμμο
Σὰν ἀποκαμωμένο.

Δροσερὸς ἀγέρας
Στὸ πρόσωπο μ' ἀγγίζει
Κι' ἀπὸ πέρα ὡς πέρα
Τὸν ἀγέρα νὰ μουγγρίζω.

Ἥλιος ἀπ' τὰ ὕψη
Χρυσὲς φίχνει ἀκτίνες,
Τὰ νεοὰ γυαλίζουν
Λάμπουν ἀπὸ κεῖνες.

Σύννεφο περνάει,
Καὶ τόνε σκεπάζει,
Μιὰ στιγμὴ ἡ φύση
Ὅλη σκυθρωπάζει.

Τὴ γλυκειὰ ἁρμονία της
Παρακολουθῶ
Καὶ τὸν ἴδιο τὸ σκοπό της
Τραγουδῶ κι' ἐγώ.

Σύρος Ἐσπέριος

Η ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 109]

Μιὰ βραδυά, ὅταν ἀποφάγαμε, μοῦ εἶπε ὁ πατέρας: «Τώρα πιὰ μεγάλωσες. Σοῦφερα τὰ χρειαζούμενα κι' ἀπὸ αὔριο πρέπει νἀρχίσῃς νὰ πηγαίνῃς σχολεῖο. Νὰ πιάσῃς νὰ διαβάζῃς καὶ νἀφίσῃς πιὰ τὰ παιχνίδια». Ὁ ἐπίλογος, εἰν' ἀλήθεια, μοῦ ξύνισε λιγάκι. Μά, σκέφτηκα πώς θὰ μεγάλων' ἡ θέση μου σὰ πήγαινα σχολεῖο καὶ θὰ μὲ θεωροῦσαν καὶ μένα γιὰ κάτι. Κι' αὐτὸ μ'εὐχαρίστησε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

Κεῖνο τὸ βράδυ δὲ θυμᾶμαι τί ὄνειρο εἶδα. Τὸ πρωὶ ὅμως ἐκαθόμουνα γρήγορα κι' ἑτοιμάστηκα χωρὶς τὰ συνηθισμένα μου νάζια. Φόρεσα τὰ καλά μου ρούχα, κρέμασα στὸν ὦμο τὴν καινούργια μου τσάντα μὲ τὴν πλάκα καὶ τὸ ἀναγνωσματάριο μέσα, φόρεσα τὸ νεοαγορασμένο κασκέτο μὲ νὴν κουκουβάγια, κορδώθηκα καὶ ξεκίνησα γιὰ τὸ σχολεῖο.

Τὸ σχολεῖο εἶναι ἕνα ἄσπρο μακρινάρι μὲ πολλὰ παράθυρα καὶ μὲ μιὰ μεγάλη αὐλή. "Οταν ἔφτασα, εἴχανε πάει κι' ἄλλα παιδιά. Τὰ μεγαλύτερα παίζανε τὶς ἀμπάριζες καὶ μεῖς οἱ μικροί, οἱ πιτσιρίκοι κατὼς μᾶς λέγανε, μαζεμένοι ὁλόγυρα, τοὺς κοιτάζαμε καὶ τοὺς θαυμάζαμε. Ὅποιος ἀπόστανε ἀπ'αὐτοὺς ἔβγαζε τὸ κασκέλο του γιὰ νὰ παίξῃ πιὸ ἐλεύθερα, τρέχαμε ποιός νὰ τὸ πρωτοπάρῃ νὰ τοῦ τὸ κρατήσῃ.

Σὲ λίγο χτύπησε τὸ κουδούνι. Τὸ χτύπαγε ἕνα παιδὶ ἀπὸ τὸ παράθυρο. "Αχ, νὰ τὸ βάραγα καὶ γώ! ποῦ ὅμως τέτοια τιμή! ποῦ τέτοια τύχη!

Μπήκαμε μέσα. Μεῖς οἱ πιτσιρίκοι καθήσαμε μπροστά, στὰ μικρὰ θρανία. Σὲ λίγο μπῆκε κι' ὁ δάσκαλος. Ἤτανε, θυμᾶμαι, χοντρὸς κι' εἶχε πολὺ μεγάλα μουστάκια. Κάθησε στὴν ἕδρα κ'ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὸν κατάλογο. Ὕστερα εἶπε σὲ μᾶς τοὺς μικροὺς κ'ἀνοίξαμε τἀλφαβητάρια μας. Ἔπειτα ἄρχισε: «Αὐτὸ ποὺ μοιάζει σὰν κουλουράκι, τὸ λένε ο. ωωω... Λέγαμε ὅλοι. Κι'αὐτὸ ποὺ εἶναι σὰ μαγκουρίτσα, εἶναι τὸ ι. ιιι... Ἂν τὰ κολλήσωμε, κάνουμε τὸ α, ἄαα... — ιιι... ἐξακολουθοῦσε κάποιος νὰ φωνάζῃ πίσω μου. Φαίνεται πώς ἡ μαμμά του τοῦ-μαθε μονάχα τὸ ι.

Ἀφοῦ μάθαμε κ' ἄλλα γράμματα, ἤρθε ἡ σειρὰ τῶν μεγάλων. Αὐτοὶ ἀνοίξανε κάτι μεγάλα βιβλία καὶ διαβάζανε γρήγορα, πολὺ γρήγορα. Τότε ἐγὼ συλλογιζόμουνα: Πότε θὰ μεγαλώσω καὶ γὼ νὰ διαβάζω σὲ μεγάλα βιβλία ἔτσι καλὰ καὶ γρήγορα; Πότε θὰ τἀω καὶ γὼ στὴν τετάρτη; Τότε θἄμαι περήφανος».

Καὶ τώρα, ἀφοῦ πέρασαν χρόνια κ'ἔβγαλα πολλὲς τάξεις καὶ διάβασα πολὺ μεγαλύτερα βιβλία συλλογίζομαι «Ἄχ, νὰ ξαναγυρίζανε τὰ περασμένα χρόνια! νὰ γινόμουνα ἄλλη μιὰ φορὰ πιτσιρίκος καὶ νὰ ξανακαθόμουνα στὰ μικρὰ ἐκεῖνα θρανία μὲ τἀναγνωσματάριο μπροστά μου, λέγοντας τὸ ἄ!...»

Γλυκὺ Παρεΐδον

ΒΕΡΓΑ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 120]

Ὅταν πηγαίνει κανεὶς στὸν Ἀρμυρό, τὴ στιγμὴ ποὺ σκύβει ἀπ' τὸ ἐξωκλησάκι τῆς Ἁγιὰ-Σῶς, ἀμὰ προχωρήσῃ λίγο, βλέπει μιὰ σειρὰ ἐρειπωμένο τοίχου ἴσαμ' ἑνὸς μέτρου ὕψους, μὲ πολλὲς τρύπες.

Ὅποιος δὲν ἔχει ἀκούσει τίποτε γι' αὐτόν, προχωρεῖ ἀδιάφορος. Τὸ μόνο ποὺ μπορεῖ νὰ τοῦ γεννηθῇ εἶναι ἡ ἀπορία γιὰ τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ τοῦ τοίχου.

Ὅταν ὅμως κανεὶς τὸν γνωρίζει, εἴν' ἀδύνατο σ' ἀντίκρυσμά του νὰ μὴν αἰσθανθῇ ἕνα ρίγος συγκίνησης, καὶ νὰ μὴν τοῦ ἔρθουν στὸ νοῦ πολλὰ πράμματα.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ Μανιάτες ποὺ περνοῦν ἀπ' ἐκεῖ, γνωρίζουν καὶ τὶς ἐλάχιστες λεπτομέρειες τῆς ἱστορίας αὐτοῦ τοῦ τοίχου: τῆς Βέργας.

Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι, οἱ ξένοι, οἱ περισσότεροι, οὔτ' ἔχουν ἀκούσει κάτι τι γι' αὐτόν. Κι' ὅμως! Ὁ ἐρειπωμένος αὐτὸς τοῖχος ἐπρόσφερε στοὺς Ἕλληνες ὑπηρεσίες πιὸ πολύτιμες κι' ἀπ' τὸ πιὸ ὀχυρωμένο κι' ἐπιβλητικὸ φρουριό τους.

Σ' αὐτὸν ἐπάνω ἔσπασαν — ἐδῶ κι' ἕναν αἰῶνα, — τὰ ὁρμητικὰ κύματα τῆς βαρβαρότητας. Σ' αὐτὸν τὸν τοῖχο μὲ τὶς πολλὲς τρύπες πολεμήσαμε ἀπάνω, διαλύθηκε ἡ ἀλαζονεία τοῦ Ἰμπραήμ. Αὐτός, ὁ τώρα ἐρειπωμένος τοῖχος, ἔδειξε σ' ὅλους μὲ τί τρόπο οἱ Μανιάτες ὑπερασπίζονται τὴν πατρίδα κι' αὐτὴ μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μ' ἔβαλε νὰ καθήσω ἀνάμεσα σὲ δύο ἄλλα κοριτσάκια. Μὲ τί μεγάλη χαρὰ κάθησα πρώτη φορὰ στὸ θρανίο!..

Πέρασαν ἑπτὰ χρόνια ποὺ μοῦ φάνηκαν σὰν ἑπτὰ χιλιετιά... Καὶ μὲ τί λύπη, καὶ μὲ τί πόνο, ἀφίνω τώρα τὸ σχολεῖο μου, τὸ ἀγαπητό μου θρανίο, τὶς συμμαθήτριές μου ποὺ ἐξήσαμε τόσα χρόνια μοζί καὶ ποὺ ἀγάπησα καλύτερα ἀπὸ ἀδελφές!.. Ἀλησμόνητα μαθητικὰ χρόνια ποὺ τόσο τὰ νοσταλγῶ!

Ἀμαζὼν τῆς Θαλάσσης

ΓΑΓΓΑΡΟΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 110]

Μιὰ μέρα, ὁ βασιλιὰς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΑ', κυνηγώντας σὲ ἕνα δάσος, ἀπάντησε ἕνα χωρικὸ ποὺ ὁδηγοῦσε ἕνα γάϊδαρο.

Ὁ χωρικός, ποὺ δὲν ἐγνώρισε τὸ βασιλιὰ μὲ τὴν ἁπλὴ στολή τοῦ κυνηγοῦ, τοῦ εἶπε:

«—Ἔ, κουμπάρε! δὲν ξέρω πῶς πάει τὸ κυνήγι, ξέρω ὅμως πῶς θὰ βραχῆς.»

«—Ὄχι δά! ἔκαμε ὁ βασιλιάς. Καὶ ποῦ τὸ ξέρεις;»

«—Ὁ γάϊδαρός μου μοῦ τὄπε πῶς θὰ βρέξῃ. Κοιτάξτε τὸν πῶς παραπατεῖ πλάϊ καὶ τενώνει ταυτιά του! Αὐτὸ εἶναι σημάδι βροχῆς.»

Ὁ βασιλιὰς δὲν τὸ πίστευε, γιατὶ ὁ ἀστρονόμος τοῦ παλατιοῦ ἴσα-ἴσα τοῦ εἶχε πῇ πῶς τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν θἄβρεχε καθόλου. Καὶ προχώρησε ἄφοβα. Ἀλλὰ σὲ λίγο ἄρχισε νὰ πέφτῃ τόσο ραγδαία βροχή, ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγῃ σὲ μιὰ καλύβα καὶ νὰ μείνῃ ὥρες.

Τὸ βράδυ, ἄμε ὁ βασιλιὰς γύριοσε στὸ παλάτι του, ἔδιωξε τὸν ἀστρονόμο του καὶ πῆρε στὴ θέση του τὸ χωρικὸ μὲ τὸ γάϊδαρο.

Γλυκὺ Χαμόγελο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τώρα, μαγκόπαιδο, πάρδω νὰ σοῦ δώσω ξύλο ποὺ νὰ βάλῃς καὶ σεὴν τσέπη σου.

— Ἄδικα θὰ κάνῃς τὸν κόπο, γιατὶ ἡ τσέπη μου εἶναι τρύπια!

Μικρὸς Γλυντζὲς

* *

Ἡ Διδίκα: — Τὸ δόντι ποὺ μοῦ ἔπεσε πρὸ καιροῦ, ἀκόμα δὲν ἐφύτρωσε.

Ὁ Τετός: — Τώρα ποὺ θἀρχίσουν οἱ βροχές, πιστεύω νὰ σοῦ φυτρώσῃ.

Μυοσωτὶς

Τὸ πρότυπον καθήκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Ἀθῆναι, 38 Εὐριπίδου τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1926

"ΕΝ" ἀπρόοπτο ἐμπόδιο, παιδιά μου, παρουσιάστηκε στὸ τυπογραφεῖο καὶ τὸ Ἀναμνηστικὸ Τεῦχος τῆς 30ετηρίδος τοῦ κ. Ξενοπούλου, ποὺ ἔπρεπε νἄταν ἕτοιμο πρὸ πολλοῦ, δὲν ἔγινε δυνατὸ νὰ τελειώσῃ ἀκόμα. Ἀλλ' ἄς μὴν ἀνησυχοῦν ὅσοι τὸ παρήγγειλαν. Σὲ λίγες ἡμέρες θὰ ἐκδοθῇ καὶ θὰ τὸ λάβουν.

Ὁ κ. Ξενόπουλος ἐξακολουθεῖ νὰ λαβαίνῃ ἀπὸ κοντοῦ τιμητικότατα γράμματα μ' εὐχὲς καὶ συγχαρητήρια. Προχθὲς τοῦ ἔγραψε καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Ἰ. Τσιριμῶκος, γιὰ νὰ τοῦ ἐκφράσῃ τὴ λύπη του ποὺ ἔνεκα ἀπουσίας, δὲν μπόρεσε, παρὰ τὴν ἐπιθυμία του, νὰ παραστῇ στὴν ἑορτή, γιὰ νἀντιπροσωπεύσῃ καὶ τὴν Ἑλλ. Κυβέρνηση. Τὸν συγχαίρει ἐφτάσο θερμοτατα γιὰ τὴ συμπλήρωση τῆς τριακονταετίας, «κα.ὰ τὴν ὁποίαν, λέγει, εἴπερ τις καὶ ἄλλος συνετέλεσε εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς παρ' ἡμῖν δραματικῆς τέχνης δι' ἔργων τοιούτων τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῶν ἐπαίνων καὶ τοῦ κοινοῦ».

Ἀκόμη μιὰ φορά, ὁ κ. Ξενόπουλος μὲ παρακαλεῖ νὰ εὐχαριστήσω ὅσους τοῦ ἔγραψαν, — φίλους, παλιοὺς συνεργάτες, συνδρομητές, — καὶ νὰ τους πῶ πόσο λυπᾶται ποὺ τοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ εὐχαριστήσῃ χωριστὰ ἕνα-ἕνα, ὅπως κἄν μ' ἐν' ἁπλὸ ἐπισκεπτήριο, ἀκεῖ ποὺ ἔπρεπε νὰ γράψῃ ὁλόκληρο γράμμα.

Νὰ σοῦ ἐξηγήσω, *Δόν Ζουάν,*

αὐτὴν ἐθιμοτυπία: Τιμοῦμε βέβαια ἕναν ἄνθρωπο, ὅταν τὸν ἀναφέρουμε μὲ τὸν τίτλο *κύριος*: ὁ κ. Δεῖνα. Ἀλλὰ τὸν τιμοῦμε περισσότερο, ὅταν τὸν ἀναφέρουμε ἀπλῶς μὲ τὄνομά του: Ὁ Δεῖνα. Μόνο ποὺ τέτοια τιμὴ εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ φυσικὰ ὁ τιμώμενος ἔτσι πρέπει νὰ τὸ ἀξίζῃ. Γι' αὐτὸ χωρὶς τὸ «κύριος» ἀναφέρουμε μόνο τοὺς πολὺ γνωστούς, τοὺς μεγάλους ποιητές, συγγραφεῖς κτλ. καὶ λέμε ὁ Παλαμᾶς, ὁ Ψυχάρης, ἐξομοιώνοντας αὐτοὺς μὲ τὰ ἱστορικὰ πρόσωπα ποὺ δὲν ὑπάρχουν πιὰ στὴ ζωή: ὁ Ὁλμυός, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Κοραῆς. Ὅπως δηλαδὴ κανένα ἀπ' τοὺς μεγάλους νεκροὺς δὲν λέμε «κύριο» (ἀκούσατε ποτὲ ὁ κ. Σαίξπηρ, ὁ κ. Δάντης, ὁ κ. Βίκτωρ Οὐγκὼ;) ἔτσι δὲν λέμε καὶ κανένα ἀπ'τοὺς μεγάλους ζωντανοὺς. Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ πῇ καὶ ὅτι τοὺς προσβάλλουμε, ἂν τοὺς ποῦμε καὶ κυρίους. Πολλοὶ ἔβαφνα γράφουν κατὰ κανόνα ὁ κ. Παλαμᾶς, ὁ κ. Ψυχάρης, εἴτε γιατὶ θεωροῦν ἀπαραίτητο τὸν τίτλο, εἴτε γιὰ νὰ ξεχωρίζονται ἔτσι οἱ ζωντανοὶ μεγάλοι ἀπὸ τοὺς νεκρούς. — «Τὰ μνήματά σου» τὰ διάβασα καὶ μοῦ ἄρεσαν. Μὰ γιατὶ τόσο πένθιμη ἐμπνευσή;

Ἡ *Ἡρωικὴ Φέσσα* μοῦ γράφει: «Συμφωνῶ μὲ τὸν *Σάνθιππο* καὶ τὴ *Δέλτα*, ὅτι στὴ Σ. Σ. Σ. δὲν πρέπει νὰ πλεονάζουν τὰ θλιβερά. Ἀλλὰ κάποιο διάβασα, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν εἶναι σωματικῶς δυνατοί, εἶναι καὶ πνευματικῶς μελαγχολικοί. Κι'αὐτὸ ἐγὼ τὸ πιστεύω ἀπὸ πέρασ' γιατὶ ὅταν ἤμουν ἀδύνατη καὶ κουρασμένη, πάντα σκεπτόμουν θλιβερά. Ἐσὺ τί λές;» Ἴσως. Ἡ σωματικὴ ὑγεία, λένε, εἶναι καὶ φυσική, ἡ δὲ φυσικὴ ὑγεία ἐκδηλώνεται μὲ φαιδρότητα κι' αἰσιοδοξία. Δὲ θἄταν λοιπὸν παράλογο νὰ ποῦμε, ὅτι ὅπειος σκέπτεται μελαγχολικά, πρέπει νὰ κάνῃ... κούρα, γιὰ νὰ δυναμώσῃ σωματικῶς.

Τὰ πολλὰ μαθήματα δὲν ἄφησαν καὶ τὸν *Συρανὸ* νὰ μοῦ γράψῃ τόσους μῆνες. Γιατὶ τὸ καλὸ μου παιδὶ δὲν ἔχει διακοπές: Κάνει μαθήματα στὸ σπίτι, καὶ τὰ ἑξακολουθεῖ γειμῶνα-καλοκαίρι. Φέτος ἔξανα δὲν τὰ θλιβερὰ πράμματα μόνο τὶς δεκαπέντε ἡμέρες ποὺ βάσταξε ὁ ἀλωνισμός, (γιατὶ ὁ *Συρανὸ* μένει στὸ χωριό.) Τἀκούστε μερικοὶ-μερικοὶ ποὺ κάνετε διακοπὲς τρεῖς μῆνες καὶ πάλι σᾶς φαίνεται λίγο;... — Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς Σ. Ψ. Σ., ὁ *Συρανὸ* συμφωνεῖ μὲ τὴν *"Ἀλκηστιν* κι' ὄχι μὲ τὸν *Γιούλην* *"Ἀνθην*.

Ὦ, φαντάζομαι τί ὡραῖα ποὺ θὰ περνᾶτε κατ' πέρα, *Μαθρε Πιερότε*, ἀφοῦ εἶσθε μαζεμένα τόσα Δκαπλασόπουλα. ἐσύ, ἡ *Ροδαλὴ Ἀγνούλα*, ὁ *"Ασπρος Παλιάτσος*, ἡ *Μέλισσα*, ἡ *"Ηλιόλουση*, ὁ *Κόκκινος Πιερότος*, ὁ *Πράσινος Παλιάτσος* καὶ ἄλλοι. Ὅλα καλὰ παιδιὰ κ' ἀγαπημένα μεταξύ σας, καὶ ἀγαπᾶτε καὶ τὴ Διάπλαση σὰ μητέρα σας καὶ δὲν βλέπετε τὴν ὥρα πότε νὰ ἔρθῃ ὁ ταχυδρόμος νὰ σᾶς φέρῃ τὸ φύλλο ἡ γράμματα ἀπὸ τἀδέλφια σας τἄλλα. — "Α, ! φρίκη αὐτὸ τὸ αὐτοκίνητο ποὺ εἴδατε σουτρεμμένο στὰ ματωμένα βράχια! Ἀπὸ ποῦ νὰ γκρεμίστηκε καὶ πόσοι δυστυχισμένοι νὰ σκοτώθηκαν!..

Σ' ἕνα βελτάριο ἀπὸ τὰ Μέθανα, τὸ *Πετρωμένον* μοῦ γράφει: «Ἀπὸ τὴν Κεφαλλονιὰ στὰ Μέθανα. Γινήκαμε... περιηγηταί. Κολύμπι, βάρκα, φαγοπότι, χορὸς καὶ διάπλασις. Ἂς μὴ τελείωναν οἱ καύσεις ποτέ!» Μὰ θὰ τελειώσουν! Τὸ καλὸ μόνο εἶναι ὅτι θὰ ξανάλθουν...

Συμφωνῶ *Νεκρολεοῦλουδο*, ὅτι οἱ πιὸ ζωντανὲς κι' οἱ πιὸ ἐξευγενιστικὲς τῆς ψυχῆς ἀνατινήσεις εἶναι κεῖνες ποὺ μᾶς ἔφεραν στὰ μάτια τὰ δάκρυα, ποὺ μᾶς χάρισαν πολλὴ ἢ λίγη θλίψη. Συμφωνῶ ἀκόμη ὅτι ἀπὸ τὸν πόνο γεννήθηκαν τὰ μεγαλύτερα ἀριστουργήματα τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ποιητῶν. Συμφωνῶ ἐπιτέλους καὶ ὅτι τὰ σημερινὰ παιδιὰ εἶναι ἀλλοιώτικα ἀπὸ ἄλλοτε, γιατὶ πολλὰ κακὰ πρόφταναν νὰ ἴδοῦν στὴ ζωή τους. Ἀλλὰ κατάχρησις νὰ μὴ γίνεται κι' ἡ ἀπαισιοδοξία νὰ μὴ βασιλεύῃ. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα. Τάρι-στουρνήματα ποὺ τὰ ἐμπνέει ὁ πόνος, πάλι ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς τὰ φέρει στὰ φῶς καὶ κατὰ βάθος εἶναι ὅλα αἰσιόδοξα. Τὰ πραγματικῶς ἀπαισιόδοξα δὲν τὰ θεωρῶ γνήσια καὶ δὲν πιστεύω ὅτι ἔχουν ἐπίδραση καλή. Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὰ τὰ λέμε ἀπὸ γενικὴ, ὀφηλότερη ἄποψη. Καὶ δὲν ἐφαρμόζονται στὴ Σελίδα μας, ὅπου πάντα τὰ θλιβερὰ κομμάτια φαίνονται σὰν ἀνορθογραφίες, κάνουν κακὴ ἐντύπωση καί, ὅσο ὄμορφα κι' ἂν εἶναι, μᾶς κ'κοῦν νὰ ἐπιθυμοῦμε τὰ φαιδρά. Προσθέτω ὅτι τὰ... θλιβερότερα κομμάτια εἶναι ἐκεῖνα ποὺ γράφονται ἀπὸ μίμηση καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐκφράσουν ἕναν ξένο πόνο, ποὺ ὁ γράφων, τὸ χαρούμενο παιδί, δὲν τὸν αἰσθάνεται καθόλου.

Ἡ *Θαῖς* κι' ἡ *Ἀφροστεφανωμένη Βαρκούλα* ἀπὸ τὴ Χίο, τὸ *Ἀφρισμένο Κῦμα* κι' ὁ *Γαλαξίας* ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη, μοῦ παριγράφουν μ' ἐνθουσιασμὸ τὴν ἄριξη στὰ νησιά τους καὶ τὴ διαμονὴ τοῦ Ψυχάρη. Πολὺ ὡραῖα καὶ συγκινητικὰ πράγματα! Καὶ μάλιστα τὸ μνημόσυνο ποὺ ἔγινε στὴ Μυτιλήνη γιὰ τὸν Δημήτριο Βαρναρδάκη, τὸν Ἀργύρη Ἐφταλιώτη κι' ἄλλους ἀντιπροσώπους τῆς «Δεσβιακῆς διανοήσεως καὶ τέχνης». Ὁ ἴδιος ὁ Ψυχάρης ἔπλαξε τὸν παναγυρικὸ τοῦ ἀγωνίστου Βαρναρδάκη ποὺ τὸν χαρακτήρισε ὡς μεγάλο ἐπιστήμονα, φιλόλογο κι'ἱστορικό, καὶ τοῦ Ἀργύρη Ἐφταλιώτη, ποὺ στέθηκε σταυνός του φίλος καὶ πιστὸς μαθητής του, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὲς τῆς γλωσσικῆς ἀναγέννησης. — Αὐτὰ κι'ἄλλα πολλὰ μοῦ γράφουν τὰ καλά μου παιδιά, ποὺ αὐτάγνωσαν νὰ ἴδοῦν καὶ νἀκούσουν ἕνα Ψυχάρη, νὰ τοῦ φιλήσουν τὸ χέρι, νὰ τοῦ δείξουν ἔτσι τὴν ἀγάπη τους καὶ τὸν θαυμασμό.

Ἀργυρᾶ Σελήνη, ὁ τόμος δὲν ἐλήφθη ἀκόμη κι' ὁ μπαμπᾶς ἀς ἐξετάσῃ τὶ ἀπέγινε. Πᾶς ζήλεψα τὸ κρύο ποὺ ἄρχισε κεί, ἀνῷ ἐμεῖς ἐδῶ ἔχομε ἀκόμη τόση ζέστη. Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ περπατᾶτε καὶ νὰ κάθεστε γιὰ νὰ φᾶτε στὸν ἥλιο, καὶ τὴ νύχτα νὰ σκεπάζεσ-ε μὲ μάλλινες κουβέρτες. Ἔ, κορυφὴ τοῦ Κισσάβου εἶναι αὐτή. Δὲν εἶναι πλατεῖα τῆς Ὀρονείας! Εἴδες ὅμως πῶς αὔξησε τὸ βάρος σου κατὰ τέσσερις ὀκάδες; Καὶ θαῤῥῆσαι ἀκόμα ὡς νὰ γυρίσετε μὲ τὸ καλό.

Ὁ κ. Ξενόπουλος, *Ἰδανικό*, διάβασε μὰ συγκίνηση τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὴ γιορτή τοῦ ποὺ τόσο σὲ ἐκανοποίησε. Ἔκεῖνος ποὺ μίλησε ἀπὸ τὴν πλατεῖα, ἤταν ὁ παλαίμαχος ἤθοποιὸς κ. Δ. Ταβουλάρης, μεγάλος στὴν κατρό τ'υ. Χαίρω ποὺ τώρα εἴμαστε σύμφωνοι καὶ στὰ γλωσσικά. Γιὰ τὰ ποιήματα αὐτὰ θὰ σοῦ πῶ ἀργότερα.

Πολυδεύκη Καλδῆ. καὶ τὸ δικόσου γράμμα τὄλαβα στὸν κ. Ξενόπουλο ποὺ σ'εὐχαριστεῖ ἀπείρως γιὰ ὅσα ὡραιότατα λές. Ναί, ἔχεις δίκιο. Μὲ τὶς ἀνεμπουσμαδιὲς αὐτὲς, ἐξαχασόλωσ-διόλου νἀναγγείλω τὴν «Ἀναθυμέγν», ποὺ βγῆκε τελευταία στὴ σειρὰ τῶν «Ἀπάντων» κι'εἶναι πραγματικῶς ἐν'ἀπό τὰ ὡραιότερά του μυθιστορήματα. Γράφτηκε στὰ 1923 καὶ ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ τὸ ταῖρι τοῦ «Κόκκινου Βράχου». Κι' ὅσοι διάβασαν τὸν «Κόκκινο Βράχο» — οἱ πιὸ μεγάλοι δηλαδή, — μποροῦν καὶ πρέπει νὰ διαβάσουν καὶ τὴν «Ἀναθυμάνη», ποὺ ἡ ὀμορφιὰ τῆς σοῦφάνηκε «σὰν ἐκείνης ποὺ φέρει τὸ ὄνομα». Εἴδες κι τί κοπιὸ βιβλίο, μὰ τί καθαρὸ τόπο καὶ τί καλλιτεχνικὰ ζωγραφισμένο ἐξόφυλλο;

Σ' εὐχαριστῶ, *Μιμόζα*, γιὰ τὸ γράμμα σου γράμμα ποὺ μ'ποζηλίωσε γιὰ τρεῖς μῆνες σιωπῆς. "Α, τ' ζωηρή, τί θελκτικὴ ἡ περιγραφὴ τῆς ροδινοσύφιας ζωῆς ποὺ κάνετε κατ-πάνω (1100 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας.) Κρίμα μόνο νὰ μὴν ἔχω τόπο νὰ τὴ δημοσιεύσω ἐδῶ ὁλόκληρη! Χάρηκα ἰπίσης ποὺ ἀποφασίσατε νὰ ἴδρύσετε τὴν «Ἕδρα», γιὰ νὰ ἀντικαταστήσετε τὸν «Περίδρομον κ' ἄλλους συλλόγους ποὺ δ.αλύθηκαν. Ὦ, ναί, ξέρω πῶς ἔχετε δίκιο «θέσορς κι' ἐπιμονή» καὶ παριμένω πολλὰ ἀπὸ τὸν καινούργιο αὐτὸν κοριτσίστικο σύλλογο. Ἔμπρός!

Αὐτὰ τὰ πράγματα, *Μικρὲ Καλλιτέχνη*, δὲν εἶναι ἐπιστημονικὰ κι' ἂς τὰ βρῆκε σὲ βεβ'ία ἐπιστήμονος. Ἀλλὰ καὶ οὔτε καὶ ποιητικά, γιατὶ αὐτὴ ἡ περιγραφὴ τῆς δόξης, σὲ βρος τοῦ παλιοῦ καιροῦ, καὶ γε, μάτο ἀκυρολεξίας, κα! κοινοτοπιακάθε ἄλλο δίνει. παρὰ τὴν ἐντύπωση τοῦ πράγματος. Ἔτσι ἡ ἀλλοιώσ;ἡ πα-θανότερη πρεξλεγοντῆς λέξης «ἡλιοβασίλεμα» εἰν'ἐκείνη ποὺ ε'πα στὴν *Αἰματοβαμμένη Δόξα*. Ὁ ἀλληνικὸς λαὸς δὲν ὀνόμασε *βασίλεμα* τὴ δόξη ἀπὸ τὴ βασιλικὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ θεάματος, γιατὶ τότε καλό-ερα θὰ ὀνόμαζε ἔτσι τὴν ἀνατολή. Ἕνα μόνο θὰ μποροῦσε κανείς νὰ πῇ μὲ κάποια ἀληθοφάνεια: ὅτι τὸ «ἔδυσε ὁ ἥλιος» μπορεῖ νὰ τἄλεγαν καὶ «βασίλεψε ὁ ἥλιος» (δηλαδὴ τελείωσε ἡ βασιλεία του, μ.ήγκε, κρύφτηκε) κι' ἀπ' αὐτὸ νὰ εἶναι ὀστερα καὶ βασίλεμα ἡ ἡλιοβασίλεμα τὴ δόξη. — Μουσικὸ περιεχτικὸ δὲν ξέρω. Συνδρομητὲς ἔχω καὶ στὴν Ἀμερική, ἀλλὰ διευθύνσεις δὲν δίνω ποτέ.

Εἶσαι πολὺ δικαιολογημένη, *Μικρὴ "Ἐπαρχιώτισσα*, ποὺ ἄργησες νὰ μοῦ γράψῃς. Ἀφοῦ ἔφυγε ἡ μαμμὰ μὲ τὸ μεγάλο ἀδελφὸ γιὰ τὴ Γερμανία, καὶ σᾶφησε στὸ σπίτι μὲ τὰ μικρὰ ἀδελφάκια, νοικοκυρά, ποῦ καιρός! Πάλι καλὰ ποὺ τὰ μικρὰ εἶναι ἥσυχα, εὐάκοα καὶ δὲν σὲ δυσκολεύουν. Τί ἀξίωση ὅμως νὰ σὲ λένε καὶ «μαμμὰ» ὅσο λείπει ἡ μαμμά τους! Καὶ τώρα καλὴ ἐπιτυχία στὶς ἐξετάσεις σου γιὰ τὸ Διδασκαλεῖο. Γράφε μου ὅμως μπορέσῃς.

Ἔνα πολὺ «ὀχάριστο μοῦ ἀναγγέλλει ἡ *Μιράντα* ἀπὸ τὴν Κύπρο: "Ο ἐκεῖ καλός μου φίλος *Φοῖβος Κωνσταντινίδης*, γνωστός σας καὶ μὲ τὸ ψευδώνυμο *Ἀγριόκρινο*, πῆρε φέτος καὶ τὰ τρία βραβεῖα τοῦ Γυμνασίου· τὸ *Σεβέρειο* νιὰ τὴν καλύτερη σύνθεση, τὸ *Γώγειο* βραβεῖο ἀρετῆς καὶ προόδου, καὶ τὸ Μετάλλιο τῆς Κυπριακῆς Ἀδελφότητος Αἰγύπτου, κι' αὐτὸ γι ἀρετή. Ἔδγε τοῦ! καὶ εἰς ἀνώτερα!

Ὡραῖας Ἐπιστολὰς θὰ ἔστ'λαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Μάγισσα, "Αλκηστις, Κάστρο τοῦ Ναυπλίου, Ἀγρίμι, Εὔα, Ζακελίνα* καὶ *Γέρο-Δήμος*. — Ἐστέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ἔλους γιὰ τὰ καλὰ των λόγια.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

39ον Δελτίον Εἰσδόρων

Ἀπὸ τὸ 38ον Δελτίον (ἴδε φύλ. 39ον).....	δρ.12.546.90
Γεώρ.Σ.Γρηγοριάδης	» 15.—
«Χαρούμενη»	» 12.50
Παῦλος Ι. Χατζηδάκης	» 50.—
Μέχρι τῆς 8 7)βρίου	δρ.12.621.40

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: *Αὐρηλία*, κ. (Ο—Β). *Θελξινόη*, κ. (α=β). *Ζὰν Σοπάρ*, ἀ. (45).

Ἡ Διάπλασις ἀδιάφορα τοὺς φίλους της: *Ν. "Αντωνόγλου* (ἔλαβε, ἐστείλα, ἴδες τί γράφω

κι' ὄχι τὸν «Ψυχοπατέρα» ποὺ δὲν ἐπρεπεῖ θὰ τυπωθῇ ἀργότερα, στὸν Δ' Τόμο τοῦ «Θεάτρου» Ξενοπούλου') ***Σωσάνναν 'Αν. Κομούτου*** (Ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἐστειλα' ἴδε 'Οδηγόν, Κεφ. Η', § 15—25, εἰς τὰ φυλλάδια 4ον καὶ 5ον') ***Σολάνζ*** (εἶχε τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ πλέον τὸ φύλλον') ***Χαρούμενην*** (συμπλήρωμα ἔλαβα, εὐχαριστῶ') ***Πολύμνιαν Παπαδοπούλου*** (ὁ πατέρας σου ἔκαμε πολὺ καλὰ' μακριὰ ἀπὸ «ἐξηγητὰς Γραφῶν» καὶ τέτοιους' νὰ μὴ διαβάζῃς παρὰ μόνον ἐγκεκριμένα ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο θρησκευτικά' οἱ λύσεις δὲν στέλνονται ἔτσι' διάβασε τὸν 'Οδηγό') ***Ζιούντεξ*** (πολὺ δύσκολο! πρέπει νὰ τὸ θυμηθῶ, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του' ἔχω τόσα πολλά!) ***Καμάρι τῶν Γονέων*** (συμπλήρωμα ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἐστειλα') ***Νεφελόδη Οὐρανόν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, δέχομαι') ***Μιχαὴλ Στρογγύφ*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὸ συμπλήρωμα') ***Μυοσωτίδα*** (Ἔλαβα, εὐχαριστῶ. ἐστειλα') ***Εὐάγγελον Μ. Κυριαζῆν*** (συμπλήρωμα ἔλαβα, εὐχαριστῶ' γιὰ τὸ θάνατο τοῦ θείου σου ἐγκάρδια συλλυπητήρια') ***Μίμην Ροδάνον, Βεατρίκην*** κτλ. κτλ.

Διονύσιον Γ. Μαρίνον, Ε. Ζύατρην, Κ. Μ. Βουλγαρίδην (ἐστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***6 Σεπτεμβρίου***, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 322ου Διαγωνισμοῦ Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 18 Νοεμβρίου]

614. Λεξίγριφος

Σύμφωνο, μέλος, συριστικὸ
Κι' ἀφηρημένο ἀριθμητικό,
Κάνουν ἀμέσως, καλέ μου λύση,
Τὸ δοξασμένο μας Κυβερνῆτη.

Παιδίον τῶν Δαφνῶν

615. Στοιχειόγριφος

Ὅπως βρίσκεται ἂν τάφησης,
Στὸ τραπέζι χρησιμεύει·
Ἕνα σίγμα ἂν τοῦ κολλήσῃς,
Τόχει ὁποὺ καβαλλικεύει·
Καὶ τὰ δυὸ ὅμως, ἐντοιεῖς,
Λέξεις εἶναι τῆς κοινῆς.

Καπετὰν Γιάννης

616. Μεταγραμματισμὸς

Ὅπως εἶναι, νά, προβάλλει
Ἕνας ποὺ κρατεῖ δρεπάνι
Καὶ θερίζει μάππνια...
Μ' ἂν τοῦ ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι,
Φῶς παρήγορο σὲ φτάνει
Στῆς νυχτιᾶς τὴ σκοτεινιά.

Ὑψιπέτης Ἀετὸς

617. Ἀναγραμματισμὸς

Ἀρχαία πόλη Ἰταλική,
Ἄλλη φορὰ Ἑλληνική,
Τῆς κόβω τὴν οὐρά,
Τὴν ἀναγραμματίζω
Καὶ μι' ἄλλη μιὰ χαρὰ
Στὴν Ἤπειρο ἀντικρύζω.

Καμένη Σμύρνη

618. Σίγμα

+ + + + + + + = Σχολιῶν ἐπιπλον.
+ * * * * * = Πρωτεύουσα.
+ * * * * = Νομοθέτης.
+ * * * = Τετράποδον.
+ * * = Κτητικόν.
+ * * = Ὑψηλόν.
+ * * * * = Νῆσος τοῦ Αἰγ.
+ * * * * * = Μέγας ποιητής.
+ + + + + + + = Ρέει.

Πλαγίως, ἐκ τῶν ἄνω νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἐκ τῶν κάτω αἴσθημα ἀλγεινόν.

Ἀνεμοστρόβιλος

619-623. Μαγικὸς Ποταμὸς

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ποταμοῦ μονοσυλλάβου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν μετὰ ἢ ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀέρ, μέν, Κῶς, φαιά, χείλη.

Ἑλληνικὴ Δημοκρατία

624. Διπλὸ Κεφάλι

Εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλὴ καὶ νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τὰρχικὰ νὰποτελοῦν ἀρχαίαν βασίλισσαν τῶν Ἀθηνῶν:

ὄνος, ἴδιος, σός, Ἑπάτη, οὖς, Κῦρος.

Πατρινὸ Διαβολάκι

625. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Νὰ εὑρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κατωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε διὰ τῶν ἀρχικῶν των νὰποτελοῦν Ἤπειρον:

αἰσχρός, ἀγαθός, φιλία, δαίμων, καρδία, ἀνίατος, τιμωρῶ.

Φιφὴ Ι. Σταυροπούλου

626. Φωνηεντόλιπον

*-λκς-π-τ-μτρμν-τρ

Ἄστρος Ἀράχης

627. Γρίφος

Χελιδὼν
α Π Σπουργίτης (400+600 στον)
ἄς τα! Σεισοπυγὶς π ἄρα;
Κόσσυφος

Βωμός

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

628. Logogriphe

Deux notes et une consonne
Si vous mettez à la serie,
Vous aurez facilement le nom
D'une grande ville d' Italie.

Βιολάντα

629-632. Cimêma-Rébus

1.—Ὡραῖος τοῦ ἀέρος.
2.—Φθεῖρα ἐν τετραγώνῳ.
3.—Πρᾶος κάδδος.
4.—Πυρρὸς κάδδος.

Τέσσαρες μεγάλοι ἄνδρες τῆς Γαλλίας.

Φοίβης Λεβάντης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 26

394. Νάρκισσος (νάρκη, σός') —395. Ἄργος-ἄεργος.—396. Ἀγκυρα. —397. Παντοῦ τὰ πάντα (Πάν, Πάν, τά, τά, τοῦ.) – 398. ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ (Οὖνοι, ἄαινα, κύκνος, Ἰσαῖος, ἀκακία, Νῖνος, σκύλος.)

399. Β
Μ Ε Ν
Δ Η Λ Ο Σ
Α Τ Ρ Ο Π Ο Σ
Π Ε Ρ Ι Σ Τ Ε Ρ Α

400. Ἄμαξα (ἀπέλπισιΑ ΜΑ ΞΑνά...)—401. ΣΥΡΙΑ (Σόλων, ΣΥρος, κυΡδία, Ἰωνία, Ἀθηνᾶ). —402. Σ' ἕνα φέσι δυὸ κεφάλια δὲ χωροῦν. — 403. *Ἑνὸς κακοῦ δοθέντος, μυρία ἕπεται* (ἐν ὦς κα, κου, δοῦ ἐντὸς μι, ροιά, ἐπ' ε τε). —404. Dans les petits sacs sont les fines épices.—405. Les poissons grandissent dans l'eau. (les, poids, son grand, disse dans lot.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ πλάγια δὲ στοιχεῖα λεπ. 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δραχ. 1. Ὁ χωρισμὸς στίχος δραχμὰς 3. Ἡ προκαταβολὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΕ'—1112)

ΝΙΡΒΑΝΑ—Ἑλένη Ἀγγελοπούλου. Ἐνόησες τὴ γκάφα σου, ἀγαπητή; Ἀλλά... ὀργά. ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΟΛΑΛΑ

(ΚΕ'—1113)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ
ΑΠΟΣΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ἔλάβαμε 35 κάρτες. Εὐχαριστοῦμεν. ΒΡΑΒΕΥΤΗΚΑΝ: Α') ΜΗΔΕΙΑ, Β') ΝΙΟΒΗ, Γ') ΓΑΥΚΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ, Δ') ΟΡΜΗΤΙΚΟΣ ΕΥΡΥΤΑΣ.
ΕΠΑΙΝΟΣ: Α') ΦΑΥΣΤΑ, Β') ΖΙΟΥΝΤΕΞ, λοιπὸς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Στείλατε ταχυδρομικὰ 2,50. — Ὁ τῶν Διαγωνισμῶν: ΑΣΠΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

(ΚΕ'—1114)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ
Γ' ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν ΜΙΚΡΩΝ ΜΥΣΤΙΚΩΝ. Συμμετοχὴ μονόδραχμος. Προθεσμία δίμηνη. Βραβεῖα 4.
Δ' ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ. Θέμα εἰσόψεως. Συμμετοχὴ δόλεπτος. Προθεσμία δίμηνη. Βραβεῖα 6. — !!! ΠΕΡΙΜΕΝΟΜΕΝ!!! Δίσις: p. r. Πάτρας. — Ὁ τῶν Διαγωνισμῶν: ΑΣΠΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

(ΚΕ'—1115)

ΛΕΛΙΑ, ΑΛΚΗ ΦΛΩΡΙΑ, ΜΑΡΚΙΣΣΑ, ΔΙΑΝΑ, Τόση ταμπελιά!.. Δὲν τὸ περίμενα. ΤΑΜΙΑ

(ΚΕ'—1116)

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ»

ΦΙΛΟΣΟΦΗ, ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΣ, ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ, ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ, ΜΙΚΡΕ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ, ΜΠΟΕΜ, «ΑΟΡΑΤΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΟΙ», ΕΥΗΑΤΡΙΔΗ, λάβαμε τὶς κάρτες σάς καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά.

(ΚΕ'—1117)

Φιλόκαλε, Λαμπρὲ Ἥλιε, ἀπάντησι δὲν ἔλαβα. Σφαιροβόλε, ἀκόμα θὰ ἀναμένω; Ἄνθος τῆς Νειότης, δὲν σὲ συμφέρει νὰ ἀπαντήσῃς. — ΚΕΡΒΕΡΟΣ

(ΚΕ'—1118)

ΟΘΕΝ, περιμένω... Ἀκόμα νὰ περιμένω;.. Γιατί ἀργεῖς;... ΣΟΛΑΝΖ, σὲ κατάλαβα μικρούλη μου· τί γίνεσαι; ΜΥΓΑΛΙΔΗ

(ΚΕ'—1119)

Κενόδοξε Βαλλὴν Βραστέ, χαῖρε!!! ΜΥΓΑΛΙΔΗ

(ΚΕ'—1120)

ΑΠΟΣΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΟΥ

Βραβεύτηκαν: *Γιούλης Ἄνθης* (Ἀντιπατρίδη).—*Θέμβελ* (Δυὸ ἀηδόνες).—*Ἰγκιμπουγρ* (Ἀνοιξιάτικα Νερά). — *Μυστηριώδης Ἱππεὺς* (Κόκκινος Βράχος). — *Τραπεζαφυλλένια* (Ἀγρυπνοκόρίτσα).
Ἐκτὸς διαγωνισμοῦ: *Γαλὴ τῆς Ἀγκύρας.*
Βασιστοῦνται: *Ἰδανισμός, Θέλμα, Ξανθὴ Νεράϊδα, Φιλόκαλος Λαμπρὸς Ἥλιος.* Λοιπὸν ὑπερευχαριστῶ. Περιμένω σύστασες. ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

(ΚΕ'—1121)

ΜΟΡΕΛΛΑ. δέχομαι· στεῖλτε πρώτη. ΦΙΛΟΚΑΛΕ, ΛΑΜΠΡΕ ΗΛΙΕ, ἐστειλα· εὐχαριστῶ· περιμένω. ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

(ΚΕ'—1122)

Προκηρύσσω Διαγωνισμὸν ἀγράφων κ. λιτογνωσιῶν καρτῶν. Συμμετοχὴ ἐλευθέρα. Προθεσμία μήνας. Βραβεῖα 4, ἐκλεκτά. Δίσις: Μαρίαν Χριστοπούλου, Ξενοκράτους 5. Ἀθήνας.

(ΚΕ'—1123)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, Ἀγοράζοντας ἢ διαθέτοντας λαχεῖα τῆς Ξανθῆς Νεράϊδας, μπορεῖτε νὰ εἴσθε ὑπερήφανα ὅτι ἐκπληρώνετε γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμου μας. Ἐμπρὸς λοιπόν, εὐγενικὲς ψυχές, βοηθήσατε με, γιατί ἀποτελειωμένη σὲ Σᾶς, ἐλπίζω γιὰ τὸ αἴσιο τέλος τοῦ ἱεροῦ ἔργου μου. ΞΑΝΘΗ ΝΕΡΑΪΔΑ

(ΚΕ'—1124)

Διαγωνισμὸ (ΚΕ'—674) παρατείνεται τέλη Ὀκτωβρίου. Στείλατε ὅλοι. Σέλλεϋ, Τρεῖς Πιεροῦτοι, Μαύρη Σκιά, Ἑλληνόπουλο, στείλαμε· λάβατε; Νιρβάνα, πότε θάρθῃς; Κρόνε, δεχόμεθα Ζιούντεξ, μπράβο νυφετσιτᾶ! ΑΡΑΠΑΚΙ—ΣΑΠΦΩ

(ΚΕ'—1125)

Μιμόζα μου, εὐχαριστήθηκες τώρα; — Χανουμάκι, ἡ Miss Edith? Μοῦ τὸ στέλνεις; ΓΙΟΥ—ΓΙΟΥ

(ΚΕ'—1126)

«ΝΤΟΜΙΝΟ»

(ΚΕ'—1127)

ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΔΙΑ, ἀνταλλάσσουμε Μ. Μυστικά; Στείλατε. Δίσις: (ΚΕ'—613). ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

(ΚΕ'—1128)

ΜΠΕΜΠΕΛΕΣ «ΠΑΛΙΑΤΣΟΙ», Φοβέρες μακαράδων ἐμένα δὲν μὲ τρομάζουν. Ὅσο γιὰ τὸ στοίχημα, μάθετε ὅτι μὲ τοσοῦτα δὰ νήπια δὲν καταδέχομαι. Ἂν ἐγγυηθῇ ἡ κοκκινίνα σας, ἴσως ἀργότερα δεχθῶ.—ΠΑΣΙΑΡΧΟΣ ΝΕΜΟΣ

(ΚΕ'—1129)

ΚΟΡΙΤΣΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΥΑ» ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ

Πρόεδρος ΜΙΜΟΖΑ, γραμματεὺς ΧΑΝΟΥΜΑΚΙ, ταμίας ΦΑΦΡΑ, διαγωνισμὸν ΓΙΟΥ—ΓΙΟΥ, ἐκδρομὴν ΑΣΠΡΟ ΚΡΙΝΑΚΙ.
Μέλη: Ρεζεντᾶ, Ἀγγούλα, Πεταλούδα, Ξανθομαλλούδα, Μελαχρινὴ Μουσμέ, κ. ἄ.
Σκοπός: Ἔκδοσις περιοδικοῦ, πρωτότυποι διαγωνισμοί, βιβλιοθήκη, ἐκδρομές, διαλέξεις, θεατρικὲς παραστάσεις γιὰ εὐχαρίστηση τῶν μελῶν.
Δεχόμαστε μέλη κι' ἀντιπροσώπους. Δίσις: Πιπίναν Ζαντέ, Πύργον. Συνδρομὴ ἐξάμηνη δρχ. 10.

(ΚΕ'—1130)

ΑΟΡΑΤΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΟΙ

Ἰδαγωμέ, Γλυκὺ Χαμόγελο, Κλεόμβροτε, κάρτες σας ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμε θερμά.
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΤΕΙΝΕΤΑΙ ΕΠΙ ΜΗΝΑ, ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΛΟΙΠΟΙ.

(ΚΕ'—1131)

Παρατείνω διαγωνισμόν μου (ΚΕ'—924) μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου. *Ἀντονύφης*

ΕΡΓΑ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΩΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

[Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμούς, ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ ὁ δεύτερος τοῦ Ἐξωτερικοῦ].

Ἀδελφούλα μου, δρ.15 (2 καὶ 4,50)
Ἀφροδίτη, δρ.20. (2,50 καὶ 5.50).
Θέατρον, Τόμος Β', δρ. 25, (2,50 καὶ 5). Τόμος Γ', δρ. 15, (2,50 καὶ 5).
Ἰσαβέλλα, δρ. 15 (1,75 καὶ 4,—).
Κακὸς Δρόμος, δρ. 12 (1,75 καὶ 4).
Καλὸς Δρόμος, δρ. 8 (2 καὶ 4,50).
Κόκκινος Βράχος δρ. 15 (2,— καὶ 4,50).
Κόσμος καὶ Κοσμᾶς, δραχμ. 20. (2,80 καὶ 5).
Κωμωδία τοῦ Ἀριστείου, δρ. 4, (1,50 καὶ 3,50).
Μαργαρίτα Στέφα δρ. 15 (2,— καὶ 4,50).
Μητρυιά, δρ. 5 (1,50 καὶ 3,50).
Πετριὲς στὸν Ἥλιο, δρ. 12,50 (2 καὶ 4,50).
Στέφανα καὶ Παπαρούνες, δρ. 10 (2,— καὶ 4,50).
Στέλλα Βιολάντη, δραχ. 15. (1,80 καὶ 4,—).
Ἡ Τρίμορφη Γυναίκα, δρ. 20 (2,50 καὶ 5,50)
Φωτιαί, δρ 10 (1.80 καὶ 4).
La Mauvaise Voie (μετάφρασις τοῦ «Κακοῦ Δρόμου» δρ. 12 (1,50 καὶ 3,50.)

Τύποις Π. Γ. ΜΑΚΡΗ καὶ Σία — Σοφοκλέους 3